

PROGRAM ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

Zpracovatel: SPF Group, v.o.s.
Masarykova 129/106
400 01 Ústí nad Labem

Datum: říjen 2013

OBSAH

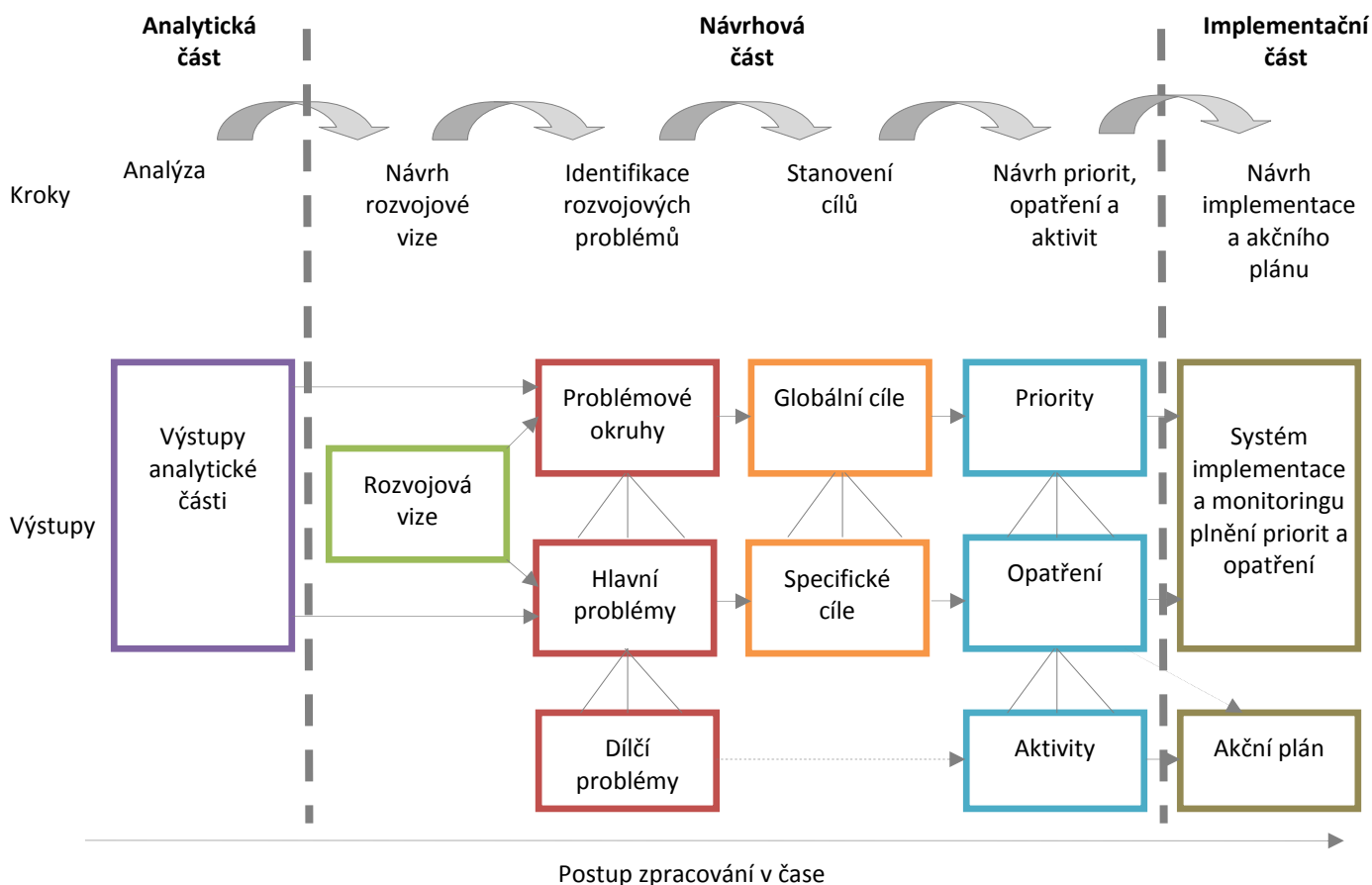
Obsah.....	2
1 Úvod a metodika	3
2 Strategická vize kraje do roku 2020	7
2.1 Motto vize	7
2.2 Pilíře vize.....	7
3 Problémová analýza	10
3.1 Ekonomika a lidské zdroje	10
3.2 Sociální soudržnost a sociální kapitál	13
3.3 Infrastruktura a životní prostředí	17
3.4 Atraktivita a rozvoj měst	22
3.5 Vitalita venkovských částí kraje.....	24
4 Globální cíl a specifické cíle.....	27
5 Priority a opatření	29
5.1 Priorita 1: Konkurenceschopná a stabilizovaná ekonomika.....	31
5.2 Priorita 2: Sociální kapitál a kvalita veřejných služeb.....	37
5.3 Priorita 3: Infrastruktura a životní prostředí	44
5.4 Priorita 4: Atraktivní města	50
5.5 Priorita 5: Životaschopné venkovské části kraje	56
6 Prioritní opatření a aktivity pro jednotlivé regiony Ústeckého kraje.....	60

1 ÚVOD A METODIKA

Návrhová část představuje klíčový výstup zakázky z hlediska charakteru a zaměření budoucích intervencí kraje. Příznačné pro strategickou část je její hierarchické uspořádání s tím, že postupuje od nejvyšší (nejobecnější) úrovně strategické vize k nejkonkrétnější úrovni opatření. Toto členění odpovídá logice používané například v operačních programech nebo některých strategiích na národní úrovni. Výstupy strategické části tak budou zahrnovat:

- strategická vize rozvoje kraje do roku 2020,
- identifikace rozvojových problémů,
- stanovení cílů,
- návrh prioritních os a opatření.

Při návrhu rozvojových priorit a opatření jsou formulovány také cíle strategie, přičemž globálním cílům přísluší úroveň prioritní osy, zatímco specifické cíle se váží na opatření. Provázanost jednotlivých kroků a výstupů strategické části přibližuje následující schéma. Každý z kroků je pak podrobněji popsán v dalším textu.

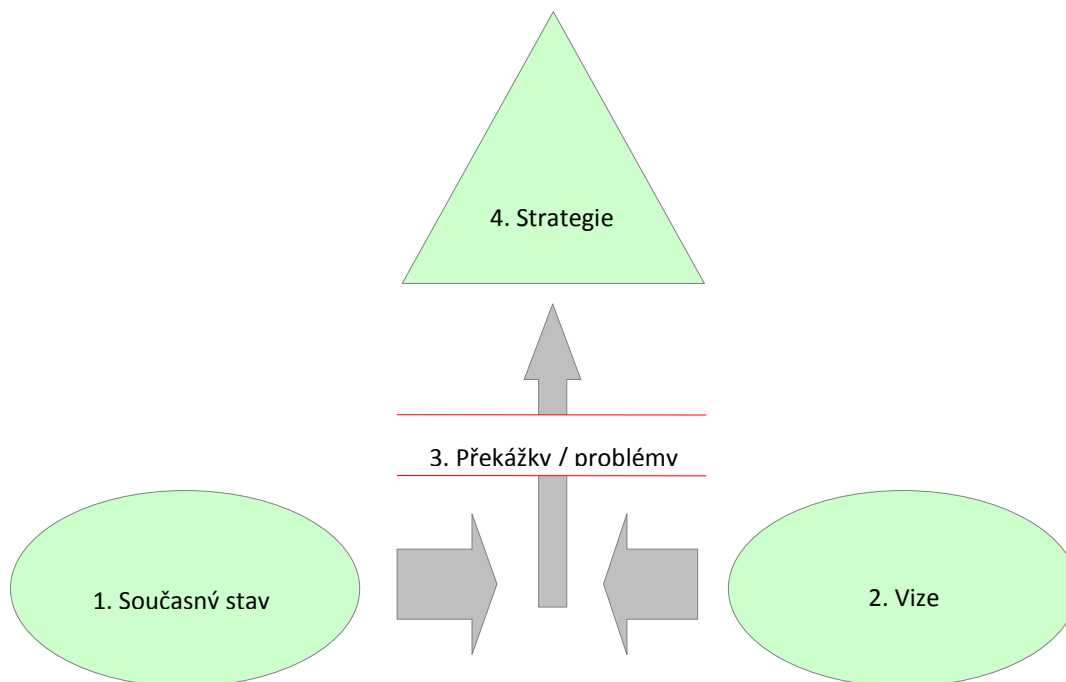

1.1.1 STRATEGICKÁ VIZE KRAJE DO ROKU 2020

Strategická vize popisuje stav kraje, jehož by mělo být v budoucnosti dosaženo (dle zadávací dokumentace k roku 2020) a v tomto smyslu představuje zastřešující rámec celé strategické části. Vize je sice obecnou formulací žádoucího budoucího stavu, ale neměla by být chápána jako nepotřebná formalita. Diskusí a správnou formulací vize je možné uvědomit si, k čemu by měl rozvoj kraje směřovat, a tedy i které aktivity mají být realizovány v první řadě.

1.1.2 IDENTIFIKACE ROZVOJOVÝCH PROBLÉMŮ KRAJE

Formulace problémů rozvoje kraje představuje v procesu tvorby strategie významný mezník, neboť ukazuje, v jakých oblastech (tématech) se koncentrují problémy kraje a na co tedy při plánování jejího dalšího rozvoje zaměřit pozornost. Problém je možné definovat jako rozpor mezi žádoucím stavem (vyjádřeným zvolenou variantou rozvojové vize) a stavem současným (popsaným v analýze), jak ukazuje následující schéma. Problémem přitom nemusí být jen slabá stránka kraje nebo vnější hrozba, ale také nevyužitá silná stránka či příležitost.

Pro identifikaci problémů je využita metoda stromu problémů pracující se dvěma až třemi hierarchickými úrovněmi „stromu“:

- problémové okruhy,
- hlavní problémy,
- (dílčí problémy).

Jednotlivé hlavní problémy jsou při využití této metody popsány v jednotné struktuře, kdy každý z nich je vysvětlen výčtem příčin (dílčích problémů) a jejich obsahovou specifikací. Metoda tak jednotlivé dílčí problémy přiřazuje k hlavním problémům a ty seskupuje do problémových okruhů, což umožňuje nalézt mezi problémy příčinné vazby a souvislosti. Při formulaci problémů je třeba mít

na paměti, že ne všechny mohou být řešeny intervencemi ze strany kraje, a strategie tudíž na všechny identifikované problémy nemůže reagovat vlastními aktivitami. Jednotlivé problémy tak nemusí mít přímou odezvu ve strategické části, resp. mohou na ně reagovat pouze nepřímé aktivity (iniciace jednání, definování pozice kraje, legislativní iniciativa, připomínkování nadřazených strategií, sledování zaměření budoucích operačních programů, součinnost při tvorbě národních politik, prosazování účinných a efektivních opatření pro hospodářsky slabé regiony apod.).

1.1.3 STANOVENÍ CÍLŮ

Formulace přiměřeně ambiciózních rozvojových cílů je prvním krokem po identifikaci hlavních a dílčích problémů. Dobře zvolené a naformulované cíle umožňují následně najít adekvátní řešení v podobě definice priorit a opatření. Pro potřeby PRÚK jsou navrženy cíle ve dvojstupňové hierarchii:

- globální cíle (odpovídající úrovni hlavních problémů),
- specifické cíle (odpovídající úrovni dílčích problémů).

1.1.4 NÁVRH PRIORITYCH OS A OPATŘENÍ

Splnění zvolených globálních a specifických cílů je podmíněno realizací řady aktivit. Jejich formulace je dle míry obecnosti, resp. konkrétnosti provedena opět ve dvou úrovních:

- rozvojové priority (reagující na hlavní problémy, resp. naplňující globální cíle),
- rozvojová opatření (reagující na dílčí problémy, resp. naplňující specifické cíle).

Prioritní osy jsou zpravidla definovány jako tematické okruhy, které jsou pro další rozvoj kraje zvláště důležité. Strategický princip rozhodování předpokládá, že priority nemohou postihnout veškerou problematiku, témata a okruhy možných intervencí – je-li něco rozvojovou prioritou, pak logicky musí existovat také témata, která prioritami nejsou. Tento přístup souvisí také s žádoucí koncentrací finančních prostředků na řešení vybraných problémů a témat oproti nežádoucí plošné distribuci finančních prostředků, která v konečném důsledku nemůže přinést žádoucí změny v žádné oblasti života v kraji. Každá prioritní osa je popsána krátkým textem, uvedením příslušného globálního cíle a výčtem opatření, která mají danou prioritu naplnit.

Ke každé z definovaných priorit je formulováno několik opatření, která představují soubory konkrétních aktivit. Opatření jsou v případě PRÚK formulována jako skupiny projektů a aktivit. Popis všech opatření je zpracován v jednotné struktuře, která bude obsahovat následující body:

- název opatření,
- cíl opatření (tj. specifický cíl),
- aktivity naplňující opatření (rozdělené podle role Ústeckého kraje při jejich plnění na aktivity realizované Ústeckým krajem jako subjektem a na aktivity, které jsou primárně úkolem jiných organizací a role Ústeckého kraje je spíše v roli iniciace, jednání, deklarace podpory apod.),
- ukazatele pro monitoring plnění opatření,
- územní dopad (tedy případné zaměření daného opatření na některá z charakteristických území kraje identifikovaných v analytické části).

1.1.5 SPECIFIKACE PRIORITYNÍCH OPATŘENÍ A AKTIVITY PRO JEDNOTLIVÉ REGIONY ÚSTECKÉHO KRAJE

Specifikace regionálního rozměru PRÚK je uvedena v závěrečné kapitole návrhové části. Pro každou z 9 oblastí ÚK vymezenou v analytické části je specifikován okruh opatření, příp. aktivit, která jsou pro danou oblast hodná zvláštního zřetele. Kapitola tak představuje základní podklad pro realizaci územně selektivní regionální politiky Ústeckého kraje.

2 STRATEGICKÁ VIZE KRAJE DO ROKU 2020

Vize rozvoje Ústeckého kraje do roku 2020 je navržena jako obecná definice žádoucího stavu Ústeckého kraje k tomuto časovému horizontu. V tomto smyslu zastřešuje celou návrhovou část PRÚK. Vize je navržena v podobě krátkého sloganu (motta) a následně rozpracována textovou formou, a to ve dvou pilířích.

2.1 MOTTO VIZE

Mottem vize je slogan:

Ústecký kraj – bohatství v rozmanitosti

2.2 PILÍŘE VIZE

Specifikace rozvojové vize je provedena ve dvou oblastech představující dvě ústřední témata, která jsou pro budoucí rozvoj kraje nezbytná. Jedná se o tyto 2 pilíře vize:

- hospodářský rozvoj provázaný s nezbytnou sociální soudržností a posílením lidského kapitálu regionu (vzájemně provázané úkoly směřující ke zvýšení hospodářské výkonnosti kraje a tím i k „restartování“ sociálně-ekonomické situace v kraji);
- infrastruktura, vybavenost a životní prostředí (nezbytné předpoklady pro sociálně-ekonomický rozvoj kraje).

Oba pilíře by měly podpořit jednak zlepšení faktické sociálně-ekonomické situace kraje, a jednak zlepšení obrazu kraje v očích jeho obyvatel, návštěvníků a investorů. Oba pilíře také sledují zlepšení životních podmínek. Specifikace obou pilířů je popsána v dalším textu.

1. PILÍŘ: HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A LIDSKÝ KAPITÁL

Hospodářství Ústeckého kraje bude i nadále vycházet z jeho tradic a historie (inovační politiku lze úspěšněji realizovat v rámci oborů, které jsou v daném území dlouhodobě silně zakotvené). V oblasti průmyslu se změní pozice kraje jako regionu nabízejícího především levnou pracovní sílu směrem k regionu, který nabízí pracovní sílu kvalifikovanou a stabilní. V kraji budou existovat výrobní obory (třeba i velmi úzce profilované), v rámci nichž budou na území kraje lokalizovány vývojové a výzkumné aktivity, které budou špičkové alespoň na republikové úrovni. Výzkum a vývoj bude oborově i organizačně navázán na kapacity místních firem, výzkumných a vysokoškolských pracovišť a bude zahrnovat spíše větší množství malých výzkumných jednotek. Kraj bude výhledově usilovat o vytvoření centra excelence významného v kontextu střední Evropy. Hospodářství kraje bude provázané s okolními regiony v Česku i Německu.

Ústecký kraj nabídne atraktivnější území (přinejmenším z fyzického hlediska) pro život schopných a vzdělaných lidí vč. absolventů vysokých škol v kraji. Špičkovým pracovníkům (mj. v oblasti výzkumu a vývoje) nabídne kraj excelentní a komplexní podmínky pro život, a to i formou stipendií, poskytnutí kvalitního bydlení, služeb typu škol pro jejich děti apod. V Ústeckém kraji se zvýší kapacita, kvalita a prestiž vzdělání v přírodovědných a technických oborech (střední průmyslové školy, učňovské školství, technické obory stávajících vysokých škol, příp. nově vzniklých poboček vysokých škol majících sídlo mimo Ústecký kraj), a to i díky důslednému propojení s aplikovanou sférou, zejména s firmami (prostřednictvím odborných praxí a spolupráce firem a škol v oblasti trhu práce). Učňovské školství projde strukturální změnou a bude provázané s podniky (např. opět formou odborných praxí).

Sociální problémy ve městech i na venkově (vč. sociálně vyloučených lokalit) budou řešeny komplexně, tedy za pomoci investičních i neinvestičních aktivit kraje i obcí s důrazem na integraci dětí a mládeže, na terénní sociální práci a sociální bydlení. Kraj bude umět prostřednictvím vzdělávacího systému využít potenciálu nadaných dětí pocházejících ze sociálně znevýhodněného prostředí. V důsledku uvedených skutečností se v kraji zvýší zaměstnatelnost jeho obyvatel a rozšíří se nabídka pracovních míst.

Politika kraje bude koncepční, systémová, dlouhodobě stabilní a bude se odvíjet od zpracovaných komplexních i dílčích (oborových) koncepčních dokumentů. V kraji bude fungovat efektivní formální i neformální spolupráce krajské samosprávy se samosprávami místními a také s dalšími subjekty, které v kraji působí (podnikatelé, vysoké školy, neziskový sektor apod.). Ústecký kraj i subjekty působící na jeho území budou systematicky realizovat propagační a mediální aktivity, za jejichž pomoci bude poukázáno na dosažené výsledky změn sociálně-ekonomické situace regionu. Mimoto budou tyto aktivity poukazovat také na další specifika kraje, která jej činí atraktivním a zajímavým (přírodní krásy, známé produkty apod.).

Zásoby hnědého uhlí budou i nadále rozumně využívány, kraj však bude hledat jinou cestu pro svůj budoucí rozvoj a zajištění energetických potřeb. Pro revitalizaci (zejména průmyslových) brownfieldů a území po těžbě hnědého uhlí budou připraveny inovativní, neotřelé záměry (volnočasové areály, turistická infrastruktura, ale i opětovná, šetrnější výroba apod.), které budou postupně realizovány za využití vnitřních i vnějších finančních zdrojů. Turistika bude v ekonomice kraje doplňkovým odvětvím, které v různých formách funguje na většině území kraje (poznávací turistika, pěší a cyklistická turistika, lázeňství, vinařství, chmelařství atd.). Zemědělství vč. svých mimoprodukčních funkcí se stane komplexním nástrojem udržení životaschopnosti venkova.

2. PILÍŘ: INFRASTRUKTURA, VYBAVENOST A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ústecký kraj bude mít dokončenou nebo dokončovanou páteřní dopravní síť, tedy zejména dokončenou dálnici D8 a rychlostní silnici R7 a na odpovídající parametry zrekonstruovanou silnici I/13. Realizace obchvatů na nejzatíženějších silnicích odstraní nejvíce konfliktní místa z průjezdu automobilové dopravy intravilány sídel. Zvýší se dopravní prostupnost státní hranice s Německem, a to z hlediska silniční i železniční dopravní sítě a z hlediska nabídky spojů veřejné dopravy. Železniční síť kraje bude optimalizována, což bude zahrnovat zlepšení kvality a parametrů využívaných železnic i případné zrušení těch, které jsou nejméně využitelné, s jasným záměrem jejich nahrazení. Splavnost Labe pro potřeby osobní (zejména turistické) a nákladní dopravy bude možná po většinu roku. Dopravní koridor Labe bude díky tomu multimodální, včetně existence dopravních terminálů pro vlaky, lodě i nákladní automobily. Z hlediska ekonomické návratnosti bude prověřena možnost přesunu části silniční nákladní dopravy na železnici nebo lodě. Celé území Ústeckého kraje bude kvalitně obslouženo veřejnou dopravou. V největších městech kraje se budou nacházet moderní přestupní terminály veřejné dopravy. Ve veřejné dopravě budou zohledněny potřeby lidí se sníženou schopností pohybu a orientace (zejména bezbariérovost dopravních prostředků a nástupišť).

Vybavenost jednotlivých obcí veřejnými službami (zdravotnická zařízení, školy, sociální služby, pošty apod.) se ve vztahu k současné situaci nezhorsí stejně jako jejich dostupnost. Zejména bude zachována dostupnost akutní zdravotnické péče. Kapacitu a strukturu sociálních služeb pro seniory bude kraj ve spolupráci s dalšími organizacemi průběžně přizpůsobovat měnící se demografické skladbě obyvatel (zejména nárůstu podílu i počtu obyvatel v poproduktivním věku). Zařízení sociálních služeb a zdravotnická zařízení budou postupně modernizována tak, aby jejich služby odpovídaly skutečným potřebám jejich uživatelů a současným standardům kvality. U veřejných budov (zejm. školy, kulturní a sportovní zařízení) bude zajištěn bezbariérový přístup.

Vývoj životního prostředí kraje bude pokračovat v pozitivním trendu nastoleném v 90. letech. Kvalita ovzduší se mírnělepší a dojde alespoň dílčímu zlepšení kvality těch vodních toků, které v současnosti patří mezi nejvíce znečištěné. Kraj bude nabízet kvalitní životní prostředí všem svým obyvatelům (včetně životního prostředí ve městech) a zajistí také jejich informovanost o stavu jednotlivých složek životního prostředí v různých částech kraje. Bude zahájena revitalizace dalších ploch zdevastovaných těžbou i menších ploch někdejší průmyslové činnosti (brownfields). Výrazně se sníží energetická náročnost hospodářských aktivit a bydlení. Architektonicky a funkčně nevyhovující objekty budou zásadním způsobem zmodernizovány, případně bude jejich modernizace alespoň připravena v podobě projektového záměru. Památkově chráněné a další cenné solitéry a soubory budou důsledně chráněny a přiměřeně využívány zejména pro potřeby občanské vybavenosti, kultury a cestovního ruchu.

3 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

Následující kapitola popisuje hlavní rozvojové problémy Ústeckého kraje, tedy ty rozvojové aspekty, kde je současný stav v rozporu s formulovanou vizí. V tomto směru se tedy problémová analýza odlišuje od analytických kapitol PRÚK (výstupy A.1 – A.4 dokumentu), které Ústecký kraj rozebírají systematicky. Jednotlivé problémy jsou však popsány s využitím dat a závěrů zjištěných těmito analytickými kapitolami.

Problémy jsou zpracovány ve dvou- až třístupňové hierarchii:

- problémové okruhy (celkem 5 okruhů/témat, které nejsou dále popisovány a které se v další části dokumentu transformují do priorit PRÚK),
- hlavní problémy (několik problémů v rámci každého problémového okruhu, které jsou podrobně popsány a v další části dokumentu PRÚK se transformují do opatření),
- dílčí problémy (spíše informativní shrnutí popisu hlavních problémů, v další části dokumentu PRÚK se volně transformují do aktivit v rámci jednotlivých opatření).

3.1 EKONOMIKA A LIDSKÉ ZDROJE

3.1.1 ZRANITELNÁ STRUKTURA REGIONÁLNÍ EKONOMIKY

Hospodářství Ústeckého kraje je dosud výrazně poznamenáno strukturálními problémy souvisejícími s útlumem tradičních průmyslových odvětví a částečně i těžby surovin a energetiky po roce 1989. Tento útlum přinesl jednak oslabení pozice kraje v některých oborech, v nichž patřil ke špičce v rámci Česka, možná i střední Evropy (byť se jednalo zpravidla o méně progresivní obory), a v důsledku toho další značné problémy (zejména nárůst nezaměstnanosti). I přes částečný útlum je ekonomika kraje i nadále do značné míry postavena na těžbě surovin (hnědého uhlí) a související energetice (tepelné elektrárny) s tím, že v důsledku nejasné dlouhodobé koncepce státu v těchto oborech není budoucí středně- a dlouhodobý vývoj těchto oborů možné předvídat. V kraji mají malé zastoupení progresivní obory výroby i nevýroby, což oslabuje konkurenceschopnost kraje v rámci Česka i v zahraničním kontextu. Firmy provozující špičkové výrobní nebo nevýrobní aktivity jsou v kraji ojedinělé, naopak převažují rutinní výrobní obory s nízkou přidanou hodnotou.

Pozice velké části firem působících v Ústeckém kraji je v rámci jejich celopodnikové hierarchie nízká. V Ústeckém kraji nejsou lokalizována výzkumná a vývojová oddělení těchto firem (ta jsou často umístěna nejen mimo kraj, ale i mimo Česko), což snižuje jejich inovační potenciál, prohlubuje jejich závislost ve vnitrofiremní hierarchii a zvyšuje zranitelnost kraje v době hospodářských recesí (hrozba snadného ukončení činnosti a odchodu těchto firem). Centra excelence dosud v Ústeckém kraji existují jen v zárodcích (mj. v oborech nanotechnologií a biotechnologií). Infrastruktura pro výzkum (pracoviště a jejich vybavení) doznala v posledních letech značného zlepšení díky realizaci projektů podpořených ze SF EU, samotné výzkumné aktivity a jejich výsledky jsou však dosud na nízké úrovni. Na UJEP, která je největším vysokoškolským pracovištěm v kraji, je nízké zastoupení studentů a absolventů technických a přírodovědných oborů, což nevytváří předpoklady pro možné posílení role základního i aplikovaného výzkumu a vývoje. Kraj nenabízí dostatečný servis pro špičkové pracovníky

a výzkumníky a není pro ně atraktivní. Část z nich sice pobírá špičkové platy (i díky finančním prostředkům ze SF EU), ale nejsou jim nabízeny další služby a zvýhodnění (bydlení, cizojazyčné mateřské školy pro jejich děti apod.). Podle většiny ukazatelů výzkumu, vývoje a inovací patří kraji poslední nebo předposlední příčka v pořadí všech krajů v Česku.

Problematiku zranitelné struktury krajské ekonomiky lze shrnout do následujících bodů:

- Přetrvávající strukturální problémy a silná závislost na energetice a těžbě surovin
- Nízká konkurenceschopnosti ekonomiky, slabé zastoupení progresivních aktivit a oborů
- Převaha rutinní výroby s nízkou přidanou hodnotou bez přítomnosti výzkumných a vývojových aktivit, nedostatek špičkových výrobních a nevýrobních firem, nízké zastoupení znalostní ekonomiky
- Slabá role výzkumu a vývoje, málo organizací věnujících se výzkumu a vývoji, slabá provázanost výzkumu s jeho komerční aplikací, nedostatek firem s inovačním potenciálem, nedostatečné podmínky pro atrakci a zaměstnávání špičkových výzkumníků (i zahraničních)
- Nedostatečný význam technických a přírodovědných oborů na vysokých školách v kraji, nedostatek kvalifikované pracovní síly v technických oborech
- Málo firem v progresivních podnikatelských odvětvích s vysokou přidanou hodnotou
- Nízká aktivita a míra spolupráce firem v oblasti VaV

3.1.2 NÍZKÁ MÍRA AKTIVITY ZEJMÉNA MENŠÍCH PODNIKATELŮ

Pro Ústecký je charakteristická nízká podnikatelská aktivita především na úrovni drobného a malého podnikání. Tento sektor má nízké zastoupení i v důsledku přirozené dominance velkých firem v oblasti těžby surovin, energetiky a některých průmyslových oborech (např. chemický průmysl). Drobné a malé podnikání je v kraji málo flexibilní a málo rozvinuté i v důsledku obecně nízkého ekonomického statusu velké části obyvatel a tedy i nízké (místní) poptávky po drobné výrobě a službách.

Existence velkých podniků představuje na jednu stranu hybnou sílu krajské ekonomiky (z hlediska objemu výroby, počtu pracovních míst atd.), na straně druhé však de facto zhoršuje flexibilitu krajské ekonomiky a znemožňuje její transformaci. V případě velkých podnikatelů představuje problém umístění jejich sídla, které je zpravidla mimo Ústecký kraj, což se projevuje na daňových příjmech kraje a měst a obcí v něm ležících, na jejich slabé podpoře krajských a obecních projektů a obecně nižší spjatostí těchto firem s regionem. S tím souvisí také značné riziko odchodu, resp. přesídlení části těchto podniků, které jsou lokalizovatelné kdekoli, mimo Ústecký kraj.

Problematiku nízké podnikatelské aktivity lze shrnout do následujících bodů:

- Nízká podnikatelská aktivita místních obyvatel
- Málo drobných a malých podniků, nízká flexibilita sektoru malého a středního podnikání
- Nízká kupní síla snižující poptávku po drobné výrobě a službách
- Sídlo velkých podniků mimo Ústecký kraj
- Riziko odchodu významných zaměstnavatelů a investorů mimo Ústecký kraj

3.1.3 SLABÁ KOORDINACE A SPOLUPRÁCE NA TRHU PRÁCE

V Ústeckém kraji, i přes dílčí projekty usilující o zlepšení situace, chybí užší a konkrétnější provázání školství s odbornou praxí, resp. koordinace nabídky a poptávky na trhu práce. V kraji dosud není vytvořen systém pro dlouhodobou spolupráci a informovanost mezi středními a vysokými školami a firmami, zvláště pak v oblasti odborných praxí. Oborové zaměření středních a vysokých škol a firem v Ústeckém kraji není provázané, což podporuje vzdělávání osob s kvalifikací neuplatnitelnou v rámci Ústeckého kraje a hrozbu odchodu těchto osob mimo kraj. V kraji funguje jen omezeně „networking“ mezi veřejnou správou, vzdělávacími institucemi, firmami a podnikatelskou samosprávou, a to i na místní a mikroregionální úrovni (tj. v rámci měst, správních obvodů ORP či okresů). Tento problém je dlouhodobý, je konstatován již v řadě předchozích analýz a dosud přetrvává, což poukazuje na neúčinnost dosavadních nástrojů.

Pracovní trh v Ústeckém kraji je statický a nepružný. Významná část obyvatel je z pracovního trhu vyřazena v důsledku své nízké nebo nevhodné kvalifikace, případně z důvodu nezájmu o práci. Řada osob v kraji je tak nejen nezaměstnaných, ale i de facto nezaměstnatelných. Obyvatelstvo Ústeckého kraje i v souvislosti s touto skutečností vykazuje nízký zájem o sebevzdělávání, rozšiřování vlastní kvalifikace a zlepšení vlastní pozice na trhu práce. Nabídka pracovních míst je omezená (v některých oborech prakticky žádná) a nestabilní v souvislosti s hospodářskými cykly, fluktuací firem apod. V kraji je však nedostatek atraktivních pracovních příležitostí i pro obyvatele s vyšším vzděláním a kvalifikací, protože velká část firem využívá v Ústeckém kraji v první řadě levnou pracovní sílu (často imigranty) a neprovozuje výrobní či nevýrobní aktivity s vysokou přidanou hodnotou.

Uvedené skutečnosti dále oslabují již tak nízký potenciál kraje pro rozvoj progresivních odvětví a fixují Ústecký kraj v pozici regionu nabízejícího podmínky především pro rutinní, lacinou výrobu.

Problémy situace na trhu práce lze shrnout do následujících bodů:

- Nízká provázanost nabídky vzdělávání na středních a vysokých školách s potřebami místní ekonomiky
- Nepružný pracovní trh, nestabilita pracovních míst
- Nízká zaměstnatelnost a kvalifikace řady obyvatel, příliv dalších převážně nekvalifikovaných pracovních sil, slabý zájem obyvatel o sebevzdělávání
- Problematický/nemožný rozvoj progresivních odvětví, nedostatek atraktivních pracovních příležitostí pro kvalifikované obyvatele
- Vysoký stupeň imigrace (převážně nekvalifikovaných) pracovních sil ze zahraničí a emigrace (převážně kvalifikovaných) pracovních sil mimo Ústecký kraj

3.1.4 NEDOSTATEČNÉ VYUŽITÍ POTENCIÁLU CESTOVNÍHO RUCHU V ROZVOJI KRAJE

I přes to, že cestovní ruch představuje v převážné většině kraje pouze doplňkovou část hospodářství, nachází se v Ústeckém kraji několik oblastí, kde může být cestovní ruch skutečně významnou složkou místní ekonomiky. Jedná se zvláště o oblast Českého Švýcarska, Krušných hor, část Českého středohoří a některé lokality v Poohří.

Široká podpora cestovního ruchu v rámci dotačních titulů spolufinancovaných z EU a koncentrace na velké infrastrukturní projekty nemají příliš velký dopad na místní rozvoj. Zároveň se Ústecký kraj stále potýká s deficitem v infrastruktuře cestovního ruchu a obecně nízkou kvalitou služeb. Problémem je

také roztržitost marketingových aktivit v oblasti cestovního ruchu a slabá koordinace v oblasti řízení rozvoje cestovního ruchu.

Problémy rozvoje cestovního ruchu lze shrnout do následujících bodů:

- Dominance podpory cestovního ruchu prostřednictvím velkých, celokrajských infrastrukturních projektů se slabými dopady na místní úrovni
- Deficity v infrastruktuře cestovního ruchu
- Nízká kvalita služeb v cestovním ruchu
- Roztržitost marketingových aktivit a řízení rozvoje cestovního ruchu

3.1.5 SNÍŽENÁ VZDĚLANOST A NEVYHOVUJÍCÍ KVALIFIKACE OBYVATEL

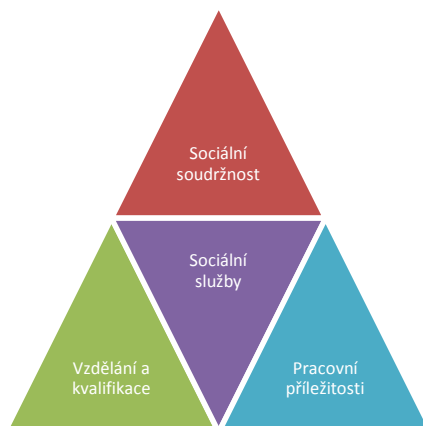
Popis problému viz kapitola 3.2.2.

3.2 SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST A SOCIÁLNÍ KAPITÁL

Obecně lze konstatovat, že kraj se vyznačuje nízkým sociálním kapitálem a koncentrací sociálních problémů. Tento nízký sociální kapitál a sociální problémy jsou důsledkem historických událostí a změn a dále působení mnoha dalších faktorů na národní i lokální úrovni. Problémy v oblasti nízkého sociálního kapitálu a vysoké koncentrace sociálních problémů podporuje také slabé respektování výstupů z plánování rozvoje sociálních služeb (schválených plánů rozvoje sociálních služeb na místní i krajské úrovni) ze strany kraje i místních samospráv, zejména pak v oblasti výkonu zřizovatelských funkcí, dotační politiky a při rozhodování o investičních akcích.

Na druhé straně pak stojí ty příčiny, které je již v dnešní době nutno brát jako fakt, případně jejich ovlivňování leží na vyšší úrovni než je krajská. Mezi takové okolnosti patří odsun německého obyvatelstva, příliv méně kvalifikované pracovní síly v důsledku rozvoje těžkého průmyslu, dosídlování kraje sociálně slabšími vrstvami obyvatelstva, následný úpadek některých průmyslových odvětví a s tím narůstající nezaměstnanost a sociální problémy. Problémová analýza se proto soustředí především na ovlivnitelné faktory sociální soudržnosti a sociálního kapitálu, ačkoliv v některých ohledech jsou již důsledkem působení faktorů jiných.

Při hledání řešení uvedených problémů je pak třeba definovat problémy, v jejichž důsledku k uvedenému stavu došlo a zároveň je v moci kraje tyto problémy svým strategickým přístupem a cílenými intervencemi řešit. Je zřejmé, že řešení problematiky sociální soudržnosti se opírá o následující tři pilíře:

Zatímco dva pilíře „vzdělání a kvalifikace“ a „pracovní příležitosti“ je třeba chápat jako pilíře základní, třetí pilíř sociálních služeb by měl být spíše nadstavbový a soustředit se kromě řešení kritických případů především na prevenci a realizaci opatření následné podpory směřujících k začlenění ohrožených osob zpět do společnosti.

Problémy v sociální oblasti lze proto shrnout do těchto tří okruhů:

- Koncentrace sociálně slabých obyvatel a sociálních problémů
- Snížená vzdělanost a nevyhovující kvalifikace obyvatelstva
- Deficity ve struktuře, kapacitě a rozmístění sociálních a zdravotnických služeb

3.2.1 KONCENTRACE SOCIÁLNĚ SLABÝCH OBYVATEL A SOCIÁLNÍCH PROBLÉMŮ

V důsledku historických událostí se v kraji koncentrují rozsáhlé skupiny sociálně slabých obyvatel, přičemž problémem není pouze koncentrace již sociálně vyloučených skupin obyvatelstva ale i velký počet nízkopříjmových rodin z nižších středních vrstev obyvatelstva. Sociální vyloučení není v kraji jen otázkou etnických minorit (např. romské). Problémem obyvatel kraje není jen samotná nezaměstnanost a dlouhodobá závislost na sociálních dávkách, ale celkově nižší sociální a ekonomický status velké části obyvatelstva kraje, kdy i někteří zaměstnaní obyvatelé neustále žijí na samotné příjmové hranici a sociálním vyloučením jsou bezprostředně ohroženi. Zvyšování zaměstnanosti obyvatel kraje přitom naráží na problematiku reálné výše mezd, kdy v důsledku přílivu levné pracovní síly ze zahraničí je vytvářen tlak na snižování mezd a z toho pramenící demotivace sociálně slabých obyvatel účastnit se aktivně na trhu práce.

Specifikem kraje je vysoký počet sociálně vyloučených lokalit, kde dochází ke kumulaci všech faktorů majících vliv na sociální postavení jejich obyvatel (nízké příjmy, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na sociálních dávkách, nízká kvalifikace, dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, absence rodinného zázemí aj.). V těchto lokalitách, ale i mimo ně je pak možné identifikovat zvýšený výskyt sociálně nežádoucích jevů a významných sociálně-ekonomických problémů. To vede k celkové devastaci daného území s dopadem na odliv perspektivních obyvatel z daných oblastí, pokles cen nemovitostí, další příliv obyvatel s nízkým sociálním statutem apod. V nedávné době došlo i k sociálním konfliktům primárně mezi příslušníky romské menšiny a majoritní společností, nicméně sociální nepokoje je možné identifikovat mezi sociálně slabými obyvateli obecně. Na druhou stranu na úrovni obcí nejsou využívány veškeré nástroje eliminující sociální a bezpečnostní problémy (např. legislativní omezení a kontrola heren, zastaváren, sběrných dvorů apod.).

Problematiku sociálního vyloučení v Ústeckém kraji lze shrnout do následujících bodů:

- Koncentrace sociálně slabých obyvatel v kraji, vč. málo integrované a přitom početné romské menšiny
- Existence velkého počtu sociálně vyloučených lokalit
- Zhoršená bezpečnost v některých lokalitách
- Občasný výskyt sociálních (příp. také etnických) nepokojů a konfliktů, růst extremismu
- Nedostatek pracovních příležitostí
- Nekvalitní a upadající bytový fond
- Negativní vnímání veřejné správy mezi občany, nízká transparentnost procesů při rozhodování samospráv
- Slabá sounáležitost a regionální identita obyvatel, absence místní kultury, tradic a vizí budoucího životního uplatnění apod.
- Nejednoznačná politika kraje směřující k preventivní a bezpečnostní situaci a konkrétním opatřením na úrovni obcí, nedostatečná implementace krajské koncepce prevence kriminality

3.2.2 SNÍŽENÁ VZDĚLANOST A NEVYHOVUJÍCÍ KVALIFIKACE OBYVATEL

Vzdělání je základním a nezbytným předpokladem sociální změny a z toho důvodu je vyčleněno jako samostatná problémová oblast. Ústecký kraj se (stejně jako celé Česko) potýká s významným poklesem úrovně základních dovedností žáků základních a středních škol, který je zapříčiněn částečně změnami v systému vzdělávání v Česku, z velké části však i významným finančním deficitem v dané oblasti, které má za následek nedostačující hmotné vybavení škol (vybavenost základních škol, vybavenost odborných učeben a dílen na středních školách a odborných učilištích, vybavenost škol hardwarem a softwarem apod.). Podfinancování školského systému se projevuje mimo jiné i v preferenci exkluzivních forem vzdělávání (předimenzovaná síť základních škol pro žáky s SVP), a to zejména ze strany pedagogů v základním školství a rodičů, namísto finančně a personálně náročnějších forem inkluzivních. Především v případě malých základních škol na venkově je specifickým problémem stárnutí pedagogického sboru a obecné zhoršení podmínek pro vzdělávání. Samotná výše platů pedagogických pracovníků je přitom v Ústeckém kraji nejvyšší mezi všemi kraji v Česku. Podle mezinárodních srovnávacích testů, srovnávacích testů žáků 5. a 9. tříd realizovaných společností Scio a podle výsledků státních maturit je přesto úroveň vzdělání žáků a studentů v Ústeckém kraji nejhorší nebo jedna z nejhorších mezi všemi kraji v Česku a v čase se zhoršuje, což nevytváří předpoklady pro zlepšení současné obecně nedostatečné vzdělanosti a kvalifikace obyvatel ani pro zvyšování zájmu obyvatel o celoživotní učení.

Specifikem Ústeckého kraje pak je rovněž přístup problémových skupin obyvatelstva ke vzdělání, pro které je často vzdělání nízko na pomyslném žebříčku hodnot a není chápáno jako jeden z nejvýznamnějších faktorů zajištění úspěšné budoucnosti jejich potomků. Učitelé jsou zpravidla dobře vzděláni po odborné stránce, chybí jim však kvalitní metodické a didaktické nástroje k motivaci a aktivizaci žáků a jejich rodičů, což je v podmínkách sociální skladby obyvatel Ústeckého kraje podstatné negativum. Významné nedostatky se vyskytují také v oblasti neformálního vzdělávání (výchova, mimoškolní vzdělávání, práce s mládeží).

To vše se zákonitě promítá do problematiky kvalifikace pracovní síly, která je významným předpokladem pro nalezení pracovního uplatnění s adekvátním mzdovým ohodnocením. Je třeba

konstatovat, že významná část obyvatel kraje stále není přesvědčena o důležitosti kvalifikace za účelem získání dobré výchozí pozice na pracovním trhu.

Oblast vzdělávání zároveň představuje typickou oblast, která vyžaduje dlouhodobý přístup k řešení problémů, přičemž projektový charakter dotací a podpor tak často znesnadňuje přípravu a udržitelnost projektů v této oblasti, ale i jejich dlouhodobé plánování. Situaci pravděpodobně neprospěly školské reformy v posledních letech (rozvolnění osnov, resp. učebních plánů).

- Nízká kvalita pracovní síly, nízká míra vzdělanosti a kvalifikace obyvatelstva
- Problematická zaměstnatelnost některých skupin obyvatel
- Narůstající problémy v počátečním vzdělání (ZŠ, SŠ) mj. v důsledku jeho podfinancování, velmi špatné výsledky žáků základních škol v kraji v mezinárodních testech
- Předimenzovaná síť speciálního školství na úkor inkluzivních opatření
- Převaha odborného vzdělání učitelů nad vzděláním pedagogickým a didaktickým
- Nedostatečně využitý potenciál terciárního vzdělávání (UJEP)
- Odchod kvalifikovaných pracovních sil z regionu
- Nízká míra zapojení obyvatel do věcí veřejných

3.2.3 DEFICITY VE STRUKTUŘE KAPACITĚ A ROZMÍSTĚNÍ SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNICKÝCH SLUŽEB

Mezi cílové skupiny sociálních služeb patří nejen osoby ze sociálně vyloučených lokalit (viz kapitola 4.2.1), ale i další specifické cílové skupiny – matky s dětmi, osoby se zdravotním postižením, mentálně postižení, osoby opouštějící výkon trestu. V kraji jsou identifikovány především následující problémy ve struktuře služeb:

- Existence velkokapacitních pobytových zařízení sociální péče, která neodpovídají skutečným potřebám a schopnostem uživatelů. Tato zařízení jsou zpravidla umístěna v objektech v nevyhovujícím technickém stavu, nevhodném pro poskytování sociálních služeb podle současných standardů kvality. Řada zařízení je umístěna v lokalitách, kde nejsou dostupné běžné veřejné služby.
- Nedostatek alternativních sociálních služeb k velkokapacitním službám sociální péče (např. chráněného bydlení, osobní asistence, sociální rehabilitace a sociálně terapeutických dílen). Pokrytí kraje těmito službami je velmi nerovnoměrné.
- Absence podpůrných aktivit pro osoby pečující o osobu blízkou.
- Absence aktivit navazujících na sociální služby podporující sociální začleňování (zejména možnosti bydlení, zaměstnávání).

Vedle sociálních služeb je problematická rovněž absence edukačních, osvětových a dalších podpůrných nástrojů, které by pomohly sociální inkluzi cílových skupin obyvatelstva. I zde je třeba zmínit nevhodnost projektového charakteru dotací pro zajištění těchto aktivit.

Z hlediska zdravotnických služeb není v kraji jejich kapacita, ale spíše struktura, např. nedostatek kapacit lůžkové následné péče. Další problém představuje také zastaralost vybavení v některých zdravotnických zařízeních (a současně nutnost neustálé obměny zdravotnických přístrojů a techniky) a zhoršené personální zajištění zdravotnické záchranné služby. Nedostatečné je také zajištění

systému vzdělávání zdravotnického personálu, především praktických lékařů aj. Zdravotnictví v kraji postrádá celkovou strategii rozvoje (to je problémem i na republikové úrovni), což se projevuje při řešení vzniklých problémů, např. při restrukturalizaci lůžkové péče v kraji nebo při provozu specializovaných zdravotnických pracovišť. Dle zákona jsou pouze zdravotní pojišťovny odpovědné za stanovení sítě zdravotnických zařízení a struktury poskytovaných zdravotních služeb.

V souvislosti s vysokým podílem obyvatel s nízkými příjmy je patrný vliv nezdravého životního stylu na jejich zdravotní stav. Značný je také růst civilizačních chorob mezi obyvateli kraje. Vlivem předchozího dlouhodobého působení špatného životního prostředí se zvyšuje počet dětí s imunologickými a respiračními onemocněními a alergiemi.

Specifickým problémem stejně jako v celé České republice je stárnutí obyvatelstva a hrozba vyloučení obyvatel v důchodovém a předdůchodovém věku. Této problematice je třeba věnovat zvláštní pozornost a sociální a zdravotnické služby přizpůsobit potřebám této významné sociální skupiny.

Problematiku kapacity a rozmístění sociálních a zdravotnických služeb lze shrnout do následujících bodů:

- Nerovnoměrné regionální rozmístění a struktura sociálních služeb, zvláště omezená dostupnost ambulantních a terénních služeb v menších obcích kraje
- Absence aktivit navazujících na sociální služby (zejména možnosti bydlení, zaměstnávání)
- Absence celkové koncepce zdravotnictví, kdy jediným garantem sítě zdravotnických zařízení jsou zdravotní pojišťovny
- Zastaralé vybavení v některých zdravotnických zařízeních a nutnost pravidelné obnovy finančně náročných zdravotnických přístrojů a techniky
- Nízká kapacita lůžek následné péče v sociálně-zdravotnických zařízeních
- Problematika personálního zajištění zdravotnické záchranné služby a zajištění systému vzdělávání zdravotnického personálu
- Nedostatečná nabídka domácí zdravotní péče
- Slabá míra spolupráce mezi poskytovateli sociálních a zdravotnických služeb (tříštění zdrojů, nekomfortnost z pohledu uživatelů služeb)

3.3 INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

3.3.1 DEFICITY V PÁTEŘNÍ INFRASTRUKTUŘE KRAJE

Hlavním problémem páteřní infrastruktury Ústeckého kraje je nedostavěná páteřní silniční infrastruktura. Jedná se především o chybějící úsek dálnice D8, chybějící úseky rychlostní komunikace R7 a zkapacitnění komunikace I/13 včetně vybudování chybějících obchvatů měst (Kláštepec nad Ohří, Bílina nebo Teplice). Významným problémem je také množství konfliktních průjezdů silničních komunikací s intenzivní tranzitní dopravou hustě obydlenými oblastmi.

Ústecký kraj má velice vysokou hustotu železničních tratí a vysoký podíl tratí elektrifikovaných. I přes probíhající optimalizaci páteřních železničních tratí (např. téměř dokončená optimalizace souběžného I. a IV. tranzitního železničního koridoru v úseku Děčín – Praha) je stav většiny těchto tratí a související infrastruktury včetně zabezpečovacího zařízení neuspokojivý. Špatný stav železničního

svršku i spodku vede ke snižování povolené traťové rychlosti a společně se stavem nádražních budov a přilehlých prostor omezují potenciál železniční dopravy. Problémem je také často chybějící nabídka služeb, vazba na další formy hromadné dopravy (přestupní terminály) nebo dnes již nevyhovující poloha železničních stanic.

Labská dopravně významná využívaná vodní cesta představuje hlavní vodní dopravní tepnu České republiky. Z důvodu nevyhovujících plavebních podmínek představuje úsek mezi Ústím nad Labem a hranicí se SRN problémovou část této vodní cesty. V současné době připravovaná výstavba plavebního stupně Děčín s komplexní revitalizací toku by měla zajistit plavební podmínky pro nákladní, osobní i rekreační plavbu v úseku Labe od státní hranice ČR/SRN po konec vzdutí plavebního stupně Děčín v Děčíně-Boleticích v souladu s podmínkami na navazujícím německém úseku Labe do Magdeburku, tj. dosažení min. ponoru 140 cm průměrně po 345 dní v roce a 220 cm v průměru po dobu 180 dní v roce. (Úpravy Labské vodní cesty v SRN již intenzivně probíhají). Rozvoj Labské vodní cesty a vodní dopravy je podmíněn výstavbou PS Děčín a dále zlepšením plavebních podmínek také v navazujícím úseku Ústí n.L. – Děčín.

V Ústeckém kraji i celé České republice zaznamenáváme dlouhodobý trend rozvoje cyklo dopravy, a to jak turistické tak jako alternativní formy dopravy do zaměstnání a za službami. Především díky dotacím z fondů EU dochází také k relativně významnému rozvoji cyklistické infrastruktury. I přes to se však stále objevují významné nedostatky. Jedná se především o nízký podíl samostatných komunikací pro cyklisty (cyklostezek), a z toho vyplývající kolize cyklistů, motorové dopravy a chodců. Problémem je také nedostatečná doplňková cyklistická infrastruktura (hlídaná stání, stojany pro kola, lavičky apod.).

Problematiku deficitů v páteřní infrastruktuře kraje lze shrnout do následujících bodů:

- Nedořešená vazba páteřních komunikací na evropské dopravní síť
- Nedostavěné komunikace D8, R7
- Snižovaná kapacita silnice I/13 ve vztahu k dopravním intenzitám
- Množství konfliktních průjezdů silničních komunikací (zvláště 1. třídy) hustě obydlenými oblastmi a sídly, chybějící obchvaty sídel
- Nedůsledná preference železniční dopravy na národní a evropské úrovni, nejasná strategie jejího využití zejména pro dálkovou a nákladní dopravu
- Zhoršený technický stav železniční sítě vč. drážních objektů
- Nevyhovující vazba železniční dopravy na ostatní druhy hromadné dopravy, zejména autobusové, chybějící nebo nevýhodně položené přestupní terminály
- Železniční severozápadní trasa (směr Drážďany) již téměř na 100 procentech své kapacity
- Nevyhovující plavební podmínky Labské vodní cesty v úseku Ústí n.L. – státní hranice ČR/SRN, dlouhodobě omezené ponory plavidel, plnosplavnost v průměru pouze 100 dní v roce
- Nízká délka (či hustota) a přitom často nadbytečné technické parametry samostatných komunikací pro cyklisty, existence konfliktních míst cyklistických tras a silničních komunikací
- Nedostatečná vybavenost sítě cyklotras doplňkovou infrastrukturou

3.3.2 OBTÍŽNÁ DOPRAVNÍ DOSTUPNOST PERIFERNÍCH ČÁSTÍ KRAJE

Ústecký kraj disponuje hustou silniční sítí silnic nižších tříd i regionálních a lokálních železnic. Problém je jejich špatný technický stav, který ztěžuje dopravní dostupnost venkovských sídel a periferních oblastí kraje.

V případě vybraných regionální a lokálních železnic, které jsou z důvodu nízké vytíženosti ohroženy zánikem, se jedná i o problém chybějící koncepce jejich budoucího využití. Jde o nesoulad mezi zájmy a přístupem SŽDC, Ústeckého kraje a dotčených obcí.

S výše uvedeným rozvojem cyklodopravy souvisí také rozšiřující se počet potenciálně kolizních míst mezi pěší, cyklistickou a motorovou dopravou. Jedná se především o sídla a místa souběhů s turistickými trasami a turistickými atrakcemi a atraktivitami.

Problematiku zhoršené dopravní dostupnosti periferních částí kraje lze shrnout do následujících bodů:

- Špatný, místy havarijní stav silnic nižších tříd
- Hrozba zániku lokálních železnic, resp. nejasná koncepce jejich případného rušení a budoucího využití a rozdílné zájmy jednotlivých zainteresovaných subjektů
- Konfliktní místa cyklistické, pěší a motorové dopravy, vč. dopravy pro turistické účely

3.3.3 NEDOSTATEČNÁ DIVERZITA A STABILITA ZÁSOBOVÁNÍ ENERGIEMI

V následujícím období bude ze strany EU zesilovat tlak na nízkouhlíkové hospodářství a energetiku. V kombinaci s postupným vyčerpáváním zásob hnědého uhlí se bude zvyšovat potřeba zajištění diverzifikace energetických zdrojů. Postupující globalizace národních energetických trhů s evropskými a světovými eliminuje možnosti využívat specifických lokálních cen komodit (elektřina, plyn, ropné produkty). K posílení konkurenceschopnosti místní ekonomiky a zvýšení bezpečnosti a ochrany obyvatel je tak potřeba zajistit spolehlivé dodávky energií. Jedná se především o odstranění nedostatků síťové infrastruktury (chybějící či zastaralé úseky) a její diverzifikace.

V souvislosti s postupným útlumem těžby hnědého uhlí a snižováním jeho podílu především na výrobě elektrické energie se bude muset Ústecký kraj připravit na řešení vyplývajících problémů a důsledků (dopady na ekonomiku a zaměstnanost, přechod k jiným zdrojům energie, revitalizace lokalit postižených těžbou, energetické úspory apod.).

Centrální zásobování teplem, které představuje jeden z hlavních podporovaných způsobů výroby a dodávek tepla dle Státní energetické koncepce ČR, má v Ústeckém kraji vyšší zastoupení než je celorepublikový průměr. Výhodou Ústeckého kraje je také potenciál pro navyšování tepelného výkonu stávajících zdrojů CZT či využití odpadního tepla dalších výroben elektrické energie. Potenciálním rizikem dalšího rozvoje a využití CZT se mohou stát problémy se zajištěním dlouhodobých dodávek uhlí do soustav zásobování teplem.

Problém Ústeckého kraje stejně jako celé ČR je také nadprůměrně vysoká energetická náročnost oproti EU. Velký potenciál úspor je především v zateplování a postupném rozvoji pasivních budov a zavádění energeticky méně náročných výrobních technologií v průmyslu, ale i v běžném provozu domácností, veřejných institucí a podniků.

Potenciálním problémem je také nevyvážená struktura zařízení pro nakládání s odpady, především pak vysoký podíl skládkování a související nízký podíl separace a opětovného využití odpadu. Důvodem tohoto stavu je nízká cena skládkování v Ústeckém kraji.

Problematiku diverzity a stability zásobování energiemi lze shrnout do následujících bodů:

- Nejasná pozice kraje vůči možné změně limitů těžby hnědého uhlí
- Nízká diverzita energetických zdrojů a výroby elektrické energie, stále ještě nedostatečné využití zdrojů alternativních vůči uhlí (zemní plyn, biomasa, bioplyn)
- Možnost spoluspalování biomasy v teplárnách a elektrárnách velkých výkonů daná energetickou politikou ČR, která tak zdražuje biomasu pro užití v obytných domech a dalších menších objektech
- Chybějící či zastaralé úseky síťové infrastruktury
- Potenciální problémy s dlouhodobým zajištěním dodávek uhlí do soustav zásobování teplem
- Vysoká energetická náročnost provozu budov obytného i hospodářského účelu a stávajících výrobních technologií
- Nízký podíl separace odpadu a vysoký podíl skládkování

3.3.4 ZHORŠENÁ KVALITA VODNÍCH TOKŮ, VODOHOSPODÁŘSKÝCH SYSTÉMŮ A RIZIKO POVODNÍ

V posledních 20 letech dochází na území Ústeckého kraje k postupnému zlepšování kvality povrchových vod. I přes to je zde však stále relativně vysoký počet znečištěných vodních toků. Z hlediska Klasifikace jakosti povrchových vod jsou nejvíce znečištěny Blšanka, Bílina a Teplický potok, které dosahují IV. a V. třídy jakosti (silně znečištěná voda a velmi silně znečištěná voda). Nadlimitní znečištění z hlediska některých samostatně měřených parametrů se objevuje i na dalších tocích (např.: Chomutovka a Liboc). V kraji je mimoto v oblastech, kde probíhá nebo probíhala těžba uhlí, narušen vodohospodářský režim.

V minulých letech došlo nebo dochází k realizaci významných protipovodňových opatření, které tak zajistily protipovodňovou ochranu podél hlavních vodních toků. Hlavním problémem Ústeckého kraje v oblasti protipovodňové ochrany je v současné době přítomnost staveb v záplavových územích. Kromě původních staveb se jedná o především o nepovolenou výstavbu v těchto lokalitách. Dílčím problémem je také nízká retenční schopnost krajiny zejména v urbanizovaných částech kraje.

Problémy v oblasti vodního hospodářství lze shrnout do následujících bodů:

- Vysoká hustota osídlení komplikující rozvod pitné vody a svod odpadních vod
- Narušení vodohospodářského režimu v krajině postižené těžbou uhlí
- Přetrvávající znečištění povrchových vod na řadě toků
- Přítomnost staveb v záplavových územích
- Nízká retenční schopnost krajiny v urbanizovaných částech kraje

3.3.5 ENVIRONMENTÁLNÍ DEVASTACE ČÁSTÍ ÚZEMÍ KRAJE

Mimořádně rozsáhlé území Ústeckého kraje je devastováno povrchovou těžbou hnědého uhlí, v menším rozsahu pak i těžbou dalších surovin (kaolinu, stavebního kamene nebo štěrkopísků) a výstavbou dopravní infrastruktury. Rekultivace takto zničeného území probíhá velice pomalu. Další významný negativní zásah do krajiny může způsobit případná změna ekologických limitů těžby uhlí.

Přes dlouhodobý pokles celkového množství znečišťujících látek emitovaných do ovzduší především vlivem poklesu ze strany velkých stacionárních zdrojů znečištění je významná část Ústeckého kraje stále postižena nadlimitně vysokými emisemi znečišťujících látek v ovzduší, často i několikanásobně oproti průměru za celé Česko. V posledních letech se navíc projevuje růst emisí škodlivin z malých stacionárních zdrojů (především lokálních topenišť). Lokálním problémem jsou také zápachající látky z průmyslové výroby (čpavek a další látky z biologických a chemických procesů) nebo z technicky nevhodně řešených bioplynových stanic.

Ústecký kraj se také dosud nevypořádal s velkým množstvím nevyužívaných nebo zanedbaných lokalit s environmentální zátěží (brownfields). Kromě nedostatku finančních prostředků nebo nevyřešených vlastnických vztahů v těchto lokalitách je problémem také jejich pomalá a neefektivní likvidace a chybějící dlouhodobá koncepce jejich odstraňování nebo jiného využití.

Problémy environmentální devastace některých částí kraje lze shrnout do následujících bodů:

- Rozsáhlé plochy území devastovaných těžbou hnědého uhlí, příp. také dalších surovin, pomalá rekultivace krajiny
- Likvidace krajinných dominant v CHKO České středohoří i jinde vlivem těžby kameniva a realizace dopravních staveb
- Potenciální další zásahy do krajiny v případě změny limitů těžby uhlí
- Vysoké emise látek (i přes dílčí pokles emisí některých škodlivin) do ovzduší ze stacionárních zdrojů (zejména lokální topeniště) a dopravy, zápachající látky z průmyslové výroby
- Existence velkého počtu často rozsáhlých brownfieldů vč. existence environmentálních zátěží

3.3.6 PŘÍTOMNOST VÝZNAMNÝCH ENVIRONMENTÁLNÍCH RIZIK V KRAJINĚ

Chybějící prvky územního systému ekologické stability a dalších krajinných prvků zmírňujících erozi způsobují vodní a větrnou erozi zemědělské půdy, mají negativní vliv na vodní režim v krajině a zvyšují riziko povodní. Souvisejícím problémem je nízké zastoupení lesních porostů v Ústeckém kraji, z nichž je navíc ještě významná část, především v Krušných horách, ve špatném zdravotním stavu.

Potenciálním problémem se také může stát zajištění dostatečné péče o chráněná území při současném poklesu dotací na provoz.

Problematiku environmentálních rizik v krajině lze shrnout do následujících bodů:

- Chybějící prvky ÚSES a další prvky stabilizace krajiny
- Značná vodní, částečně i větrná eroze krajiny
- Nízký podíl, případně zhoršení stav lesních ploch v rozsáhlých částech území kraje
- Pokles dotací na péči o krajinu a chráněná území

3.4 ATRAKTIVITA A ROZVOJ MĚST

3.4.1 SNÍŽENÁ ATRAKTIVITA VNITŘNÍCH MĚST

Dědictvím měst v Ústeckém kraji je výrazné narušení jejich urbanistického a architektonického rázu, např. v důsledku asanací historické zástavby, necitlivých stavebních zásahů do intravilánů měst i mimořádného rozsahu nevzhledných, nedostatečně vybavených a často zanedbaných socialistických sídlišť. Zatímco četná historická jádra měst prošla v posledních dvou desetiletích částečnou revitalizací, problematický je především stav a vybavenost rezidenčních okrsků vnitřních měst. To se týká i kvality veřejných prostranství, veřejné zeleně a veřejné infrastruktury mimo území, která prošla revitalizací. Města se mnohdy potýkají také se špatným stavem objektů veřejné vybavenosti.

Specifickou komplikací rozvoje některých měst v oblasti SHR je existence Chráněných ložiskových území, okrajově zasahujících do jejich intravilánů. Pro vyřešení střetů zájmů rozvojových záměrů měst a ochrany ložisek nerostných surovin by bylo žádoucí zapojení Ústeckého kraje ve věci koordinace studií směřujících k odpisu méně důležitých ložisek v některých konfliktních územích. Komplikací pro rozvoj, kvalitu rezidenčního prostředí a celkovou atraktivitu vnitřních měst, včetně významných historických jader jsou stávající průtahy silničních tahů s intenzivní tranzitní dopravou územím vnitřních měst. Atraktivitu měst negativně ovlivňuje i absence účinné politiky péče o objekty, které nemají statut památkové ochrany, ale představují hodnotnou součást městského prostředí. Přetrvává také problém absence bezbariérové infrastruktury, obzvláště pak na socialistických sídlišťích.

Problematiku vnitřních měst lze shrnout do bodů:

- Výrazně narušený urbanistický a architektonický ráz centrálních částí řady měst
- Špatný technický stav řady objektů občanské vybavenosti
- Zhoršený stav veřejné zeleně a ploch určených ke každodennímu odpočinku a rekreaci obyvatel

3.4.2 EXISTENCE ROZSÁHLÝCH, ČASTO DEVASTOVANÝCH PLOCH S NEURČITÝM NEBO NEVHODNÝM VYUŽITÍM

Zásadním problémem mnohých měst v Ústeckém kraji je existence mimořádně početných a rozsáhlých lokalit typu brownfields. Tento problém se přitom zdaleka netýká pouze opuštěných či ne zcela využitých průmyslových a dopravních areálů, ale také rezidenčních objektů a objektů, jejichž majitelé nejeví dostatečnou aktivitu k jejich opětovnému využití, či alespoň zamezení jejich chátrání. Zásadním problémem je absence účinných nástrojů k podpoře revitalizace brownfieldů ze strany veřejné sféry, resp. neefektivní politika revitalizace brownfieldů vzhledem k jejich četnosti a rozsahu.

Výraznou překážkou revitalizace brownfieldů je skutečnost, že ve valné většině případů nejsou v majetku měst, případně je jejich statut komplikován složitými majetkoprávními vztahy. Předpokladem jejich revitalizace je tak v mnoha případech jejich akvizice ze strany měst, která je částečně umožněna i dotačními tituly. Problémem je také existence starých ekologických zátěží brownfieldů, hlavně např. ve formě kontaminace půdy. Investiční atraktivita mnohých brownfieldů je limitována jejich nedostatečným dopravním napojením. Zpravidla přitom platí, že čím komplexnějšího charakteru jsou problémy konkrétního brownfieldu, tím nižší je pravděpodobnost jejich včasné revitalizace i ochota měst na revitalizaci participovat. Překážkou revitalizace brownfieldů ve veřejném vlastnictví je dlouhodobý nedostatek finančních prostředků.

Problematiku brownfieldů lze shrnout do bodů:

- Vysoký počet a rozloha nevyužívaných nebo zanedbaných lokalit (brownfields)
- Koncentrace sociálních problémů a sociálně nežádoucích jevů (mj. kriminality) v některých zanedbaných a nevyužitých lokalitách
- Nejasná koncepce a představa budoucího využití jednotlivých lokalit, dlouhodobá absence prostředků k efektivní revitalizaci, upřednostňování výstavby „na zelené louce“

3.4.3 PROHLUBUJÍCÍ SE FYZICKÁ A SOCIÁLNÍ DEPRIVACE MNOHÝCH OBYTNÝCH ZÓN

Existence poměrně velkého množství obytných zón s projevy fyzické i sociální deprivace je dlouhodobým problémem většiny měst Ústeckého kraje. Koncentrace sociálně slabých obyvatel je provázána s fyzickou deprivací příslušných lokalit (podfinancovanost domovního i bytového fondu, soustředění sociálně slabých obyvatel ve fyzicky zanedbaných lokalitách, které jsou pro ně cenově dostupnější). Problém velkého množství deprivovaných obytných zón je umocňován dysfunkčním systémem sociálních příspěvků na bydlení i existencí velkého množství neobsazených laciných bytů, což vede k dalšímu přitahování sociálně slabého obyvatelstva z jiných částí ČR. Potenciál řešení problému deprivovaných obytných zón ze strany měst samotných se snižuje v důsledku pokračující privatizace bytového fondu, která vedle komplikací případných budoucích investičních aktivit založených na veřejné podpoře (mj. z důvodu vznikající složité majetkové situace) a minimalizace vlivu na lokalizaci sociální deprivace symbolizuje rezignaci měst na zajištění adekvátního bydlení svým sociálně slabým občanům. Extrémním projevem fyzické deprivace některých rezidenčních lokalit je vznik rezidenčních brownfieldů, které v krajních případech ohrožují bezpečnost provozu na veřejných komunikacích či uživatelů okolních nemovitostí a vedou k nutnosti nákladných opatření ze strany měst (jejichž náklady často převyšují tržní hodnotu příslušných nemovitostí).

Sociální deprivace (ve smyslu ekonomického statusu obyvatel) je většinou spojena s nižší vzdělaností obyvatel, která limituje možnosti jejich uplatnění na trhu práce. Deprivované obytné zóny jsou zpravidla charakteristické nepříznivou vzdělanostní strukturou obyvatelstva, která se projevuje výrazně vyšším zastoupením dospělé populace s pouze základním či neukončeným základním vzděláním a naopak nižším zastoupením populace s úplným středním, či vysokoškolským vzděláním.

Jedním z předpokladů k zastavení sociálního propadu je zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu. Problémem je především nízká kvalita pedagogického personálu, která je důsledkem dlouhodobé podfinancovanosti školství, minimální perspektivy profesního růstu i nekvalitní přípravy pedagogických pracovníků. Pro získání kvalitních pedagogů však mohou města i kraj využít „měkkých“ motivačních nástrojů, jako např. poskytnutí cenově dostupného a kvalitního bydlení. Dalším problémem vzdělávání v kraji je nekonzistence vzdělávacích oborů s potřebami trhu práce, obzvláště pak nízké zastoupení a nízký zájem žáků a studentů o přírodovědné a technické obory. Motivaci žáků a studentů ke studiu „perspektivnějších“ oborů mohou zvýšit vhodně nastavené stipendijní programy a zejména aktivní práce zaměstnavatelů na náboru do oborů vzdělání pro ně potřebných. Propad atraktivity problémových obytných zón často souvisí s nedostatečnou či nekvalitní občanskou vybaveností. V souvislosti s omezováním výdajů ze státního rozpočtu je velkým rizikem do budoucna snižování dostupnosti dotačních titulů zaměřených na regeneraci domovního fondu.

Problematiku fyzicky a sociálně deprivovaných obytných zón lze shrnout do bodů:

- Fyzický úpadek některých obytných lokalit z důvodu jejich podinvestovanosti v důsledku koncentrace sociálně slabých obyvatel

- Velké množství neobsazených laciných bytů a dysfunkční systém sociálních příspěvků na bydlení („pull faktor“ pokračující koncentrace sociálně slabých obyvatel)
- Koncentrace sociálních problémů a sociálně nežádoucích jevů (mj. kriminalita) v některých sídlištích
- Nekvalitní a upadající bytový a domovní fond, zanedbaná veřejná prostranství a nedostačující či zanedbaná veřejná infrastruktura v některých sídlištích

3.4.4 ZATÍŽENÍ MĚST AUTOMOBILOVOU DOPRAVOU

Kvalitu životního prostředí a atraktivitu měst snižují negativní dopady automobilové dopavy. Mnoho měst včetně jejich centrálních částí je zatíženo tranzitní dopravou (Bílina, Teplice, Klášterec nad Ohří, Děčín, Litoměřice, Roudnice nad Labem) s intenzitou na hranici propustnosti uliční sítě. Velkým problémem je také nedostatečná kapacita parkovacích ploch, obzvláště pak v centrálních částech měst a hustě obydlených obytných zónách.

Předpokladem pro snížení zatížení měst automobilovou dopravou je vyšší využití alternativních forem dopavy, hlavně pak hromadné dopavy, cyklo dopavy i pěší dopavy. Kvalita hromadné dopavy je limitována mj. zastaralým a nevyhovujícím vozovým parkem. Konkurenceschopnost hromadné dopavy je místy snížena nutností sdílet dopavní cesty s individuální automobilovou dopravou a absencí preferenčních opatření prostředků hromadné dopavy na křižovatkách. Atraktivita vlakové dopavy je omezena absencí kapacitních parkovišť v návaznosti na vlakové stanice i zastávky a zanedbaný stav mnohých výpravních budov i přednádražních prostor a nedostatečná nabídka služeb využitelných cestující veřejností. Cyklo doprava ve městech je omezena nedostatkem cyklostezek (jejichž výstavba je místy komplikována nedostatečnou propustností uliční sítě) i doplňkové infrastruktury. Problémem je také velká bariérovost dopavní infrastruktury pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace.

Problematiku zatížení měst automobilovou dopravou lze shrnout do bodů:

- Zatížení intravilánů měst intenzivní tranzitní dopravou.
- Nedostatečné parkovací kapacity.
- Snížená konkurenceschopnost veřejné hromadné dopavy v důsledku zastaralého vozového parku, zhoršených cestovních dob v úsecích kolidujících s intenzivní automobilovou dopravou a zanedbané a nedostatečné doplňkové infrastruktury, obzvláště u vlakové dopavy.
- Nedostatečná cyklistická infrastruktura

3.5 VITALITA VENKOVSKÝCH ČÁSTÍ KRAJE

Jedním z hlavních problémových témat Ústeckého kraje je zhoršující se životaschopnosti jeho venkovských částí. Venkovskými částmi se myslí periferní území venkovského typu, tedy daleko od největších center kraje a s převahou venkovských obcí a menších měst (např. Šluknovsko a České Švýcarsko, některé části Krušných hor a Českého středohoří, Doupovsko). Snížená vitalita těchto území se odvíjí především od jejich vylidňování, stárnutí, útlumu hospodářských aktivit, zhoršující se finanční situace malých obcí atd., přičemž tyto faktory jsou vzájemně provázané.

3.5.1 ZHORŠUJÍCÍ SE HOSPODÁŘSKÁ SITUACE NA VENKOVĚ

Zásadním problémem obcí ve venkovských částech Ústeckého kraje je dlouhodobý pokles počtu obyvatel. Hlavními limitujícími faktory pro udržení života na venkově, resp. přilákání mladých lidí do menších obcí jsou slabá nabídka a dostupnost pracovních příležitostí společně s nedostatečnou nabídkou kvalitního bydlení. Důvodem slabé nabídky pracovních příležitostí je mimo jiné absence místního trhu, který by stimuloval rozvoj drobné výroby nebo slabý přeshraniční pracovní trh. Nedostatečná nabídka kvalitního bydlení ve venkovských oblastech je mj. také důsledkem možnosti spolufinancovat regeneraci bytových domů z fondů EU v programovém období 2007–2013 pouze ve velkých městech.

Novelou rozpočtového určení daní dojde ke zvýšení příjmů obcí a menších měst ze státního rozpočtu. I přes související redukcí některých státních dotačních titulů dojde k částečnému zlepšení finanční situace těchto obcí a měst. V důsledku dlouhodobé podfinancovanosti se však budou obce stále potýkat s nedostatkem finančních prostředků na významnější investice.

Problematiku zhoršující se hospodářské situace venkova lze shrnout do následujících bodů:

- Slabá nabídka pracovních příležitostí a atraktivního bydlení na venkově, nedostatek dotací na rekonstrukci domovního fondu (ve srovnání s městy)
- Odchod obyvatel a tedy snižující se poptávka po místním zbožím a službách a snižující se daňové příjmy obcí
- Absence lokálního trhu
- Nedostatek finančních prostředků v rozpočtech venkovských obcí na významnější investice, vlastní sociální politiku atd.

3.5.2 ZHORŠENÁ OBČANSKÁ VYBAVENOST A DOSTUPNOST SLUŽEB

V souvislosti s výše uvedeným poklesem počtu obyvatel menších obcí dochází ke zhoršování jejich občanské vybavenosti, což zpětně podporuje odchod dalších obyvatel. Podstatným důvodem tohoto vývoje je mimo jiné silnější tlak státu na ekonomickou udržitelnost veřejných služeb. Dochází tak k redukcí dotací na mzdové výdaje pro základní školy nebo zavírání poboček České pošty. Problémem je také nízký počet a vysoká fluktuace strážníků městské, příp. obecní policie, částečně i příslušníků Policie ČR, což vede k nárůstu drobné kriminality v menších obcích. Tyto faktory postupně likvidují život na venkově, klesá tak sounáležitost obyvatel s obcí a zvyšuje se jejich závislost na dojíždě. Zároveň lze v budoucnu předpokládat riziko postupného zesilování tohoto trendu a další zvyšování počtu lidí odcházejících do velkých měst.

Postupné zvyšování závislosti obyvatel na dojíždě naráží na problém nedostatečné nabídky a/nebo časově náročné dopravní dostupnosti center v Ústeckém kraji/okolních krajích/zahraničí veřejnou dopravou včetně neodpovídající doplňkové infrastruktury. Veřejná i individuální doprava se také potýká s problémem špatné kvality povrchu silnic a nedostatečnou údržbou komunikací nižších tříd (především v zimních měsících).

Ústecký kraj obecně vykazuje vysoký podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci a ČOV (81,5 % obyvatel v roce 2010). Chybějící kanalizace a ČOV tak představuje problém jen ve vybraných menších obcích a sídlech. Významnější problém představuje potřeba zajištění dlouhodobého zdroje finančních prostředků na pravidelnou obnovu a rozvoj technické infrastruktury malých obcí.

Problematiku zhoršené občanské vybavenosti venkova lze shrnout do následujících bodů:

- Zhoršování (rušení) občanské vybavenosti na venkově, zejména v nejmenších obcích v důsledku snižování počtu obyvatel a trendu úspor ve veřejných rozpočtech
- Častá drobná kriminalita v malých obcích
- Nárůst závislosti obyvatel na dojížděcí za prací, do škol a za službami
- Časově dlouhá, náročná a obtížná dostupnost center z některých venkovských částí kraje
- Chybějící kanalizace a ČOV v některých menších sídlech, zhoršený stav technické infrastruktury na venkově

3.5.3 MARGINALIZACE ROLE ZEMĚDĚLSTVÍ V ROZVOJI VENKOVSKÝCH OBCÍ

Výrazné fyzikogeografické a klimatické rozdíly v rámci Ústeckého kraje způsobují rozdílné postavení zemědělství v ekonomice venkovských obcí. Zvláště v oblasti vrchovin a v horských oblastech představuje dnes zemědělství především nástroj péče o krajinu. Hlavním problémem je nemožnost z regionální či lokální úrovně přímo ovlivňovat budoucí funkci a postavení zemědělství na venkově.

Problémy zemědělství ve venkovských částech kraje lze shrnout do následujících bodů:

- Nemožnost ovlivňovat zemědělskou výrobu a péči o zemědělskou krajinu z místní a regionální úrovně
- Odlišná role zemědělství v různých částech kraje, nezbytnost odlišného přístupu k jejich rozvoji
- Deformace zemědělského trhu vlivem politiky na evropské, částečně i národní úrovni

4 GLOBÁLNÍ CÍL A SPECIFICKÉ CÍLE

Formulace přiměřeně ambiciózních rozvojových cílů je prvním krokem po identifikaci problémů. Dobře zvolené a naformulované cíle umožňují následně najít adekvátní řešení v podobě definice priorit a opatření. Pro potřeby PRÚK jsou navrženy cíle ve dvojstupňové hierarchii:

- globální cíle (přibližně odpovídající úrovni hlavních problémů),
- specifické cíle (odpovídající úrovni dílčích problémů).

Hierarchii globálních a specifických cílů přibližuje následující tabulka. Tím, že hierarchie cílů reaguje na hierarchii problémů, je současně zajištěna provázanost mezi analytickou a návrhovou částí PRÚK.

Obrázek 1: Globální a specifické cíle

Globální cíle (úroveň priorit)	Specifické cíle (úroveň opatření)
Stabilizovat výkonnost regionální ekonomiky a zastavit zaostávání konkurenceschopnosti kraje vůči ostatním částem Česka	Zvýšit konkurenceschopnost a inovační potenciál kraje
	Zvýšit úroveň a aplikovatelnost výsledků výzkumu a vývoje a zvýšit počet podniků provozujících činnost v oblasti výzkumu a vývoje
	Zvýšit akceschopnost trhu práce a subjektů, které na něm působí, a tím přispět ke zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti
	Využít potenciálu cestovního ruchu v ekonomickém rozvoji kraje
Zkvalitněním poskytovaných veřejných služeb vytvořit podmínky pro kvalitní život všech skupin obyvatel	Omezit nebo odstranit problém sociálně slabých obyvatel a lidí žijících v sociálně vyloučených lokalitách přístupem založeným na tvorbě pracovních příležitostí, vzdělávání a dostupném systému sociálních služeb
	Posílit význam a dopad vzdělávání na rozvoj sociálního kapitálu kraje
	Vytvořit dostupný a kvalitní systém sociálních a zdravotnických služeb odpovídající potřebám obyvatel kraje
	Zkvalitnit nabídku kulturních, sportovních a volnočasových aktivit pro různé skupiny obyvatel a zachovat a adekvátně využít architektonicky, historicky, kulturně i technicky cenné objekty a areály
	Zvýšit kvalitu a efektivitu veřejné správy
Vybudovat kvalitní, dostatečně kapacitní a dlouhodobě udržitelnou infrastrukturu a zlepšit životní prostředí v kraji	Dobudovat hlavní páteřní trasy silniční, železniční, vodní a cyklistické dopravy
	Zlepšit technický stav, bezpečnost a zajistit optimální využití silniční, železniční a cyklistické infrastruktury v periferních částech Ústeckého kraje
	Zvýšením diverzity energetických zdrojů a zlepšením technického stavu rozvodné sítě posílit stabilitu v zásobování energiemi
	Odstranit významná ekologická rizika v krajině, zvýšit kvalitu vody ve vodních tocích, obnovit vodohospodářské systémy v krajině a zajistit udržitelné využití lesů
	Systematicky a koncepčně rekultivovat krajinu poškozenou těžbou a lokality typu brownfields
Zatraktivnit města z pohledu obyvatel, návštěvníků a investorů a zlepšit fyzické a sociální prostředí deprivovaných částí měst	Zlepšit technický stav a zvýšit využitelnost veřejných prostranství a objektů veřejné občanské vybavenosti
	Zredukovat počet a rozsah brownfieldů, nalézt pro tyto plochy smysluplné využití a postupně realizovat jejich revitalizaci
	Zamezit propadu fyzického stavu a sociálního statusu rezidenčních lokalit
	Snížit negativní dopady automobilové dopravy na prostředí měst
Stabilizovat znevýhodněné části kraje z hlediska jejich vybavenosti, ekonomického a sociálního rozvoje a využít krajiny	Zlepšit podmínky pro rozvoj místních podnikatelů, rozšířit nabídku pracovních příležitostí a posílit nabídku pro bydlení ve venkovských obcích
	Zajistit odpovídající a udržitelnou nabídku služeb a veřejné vybavenosti
	Zajistit odpovídající roli zemědělství v ekonomice venkovských obcí a při péči o krajinu

5 PRIORITY A OPATŘENÍ

Splnění zvolených globálních a specifických cílů je podmíněno realizací řady aktivit. Jejich formulace je dle míry obecnosti, resp. konkrétnosti provedena opět ve dvou až třech úrovních:

- rozvojové priority (reagující na problémové okruhy, resp. naplňující globální cíle),
- rozvojová opatření (reagující na hlavní problémy, resp. naplňující specifické cíle),
- aktivity a okruhy aktivit v rámci jednotlivých opatření (volně reagující na dílčí problémy).

Priority jsou zpravidla definovány jako tematické okruhy, které jsou pro další rozvoj kraje zvláště důležité. Strategický princip rozhodování předpokládá, že priority nemohou postihnout veškerou problematiku, témata a okruhy možných intervencí – je-li něco rozvojovou prioritou, pak z podstaty definice musí existovat také témata, která prioritami nejsou. Tento přístup souvisí také s žádoucí koncentrací finančních prostředků na řešení vybraných problémů a témat oproti nežádoucí plošné distribuci finančních prostředků, která v konečném důsledku nemůže přinést žádoucí změny v žádné oblasti života v kraji. Každá prioritní osa je popsána krátkým textem, uvedením příslušného globálního cíle a výčtem opatření, která mají danou prioritu naplnit.

Pro realizaci PRÚK je navrženo těchto 5 priorit:

1. Konkurenceschopná a stabilizovaná ekonomika
2. Sociální kapitál a kvalita veřejných služeb
3. Infrastruktura a životní prostředí
4. Atraktivní města
5. Životaschopné venkovské části kraje

Část priorit je zaměřena sektorově, část územně. První tři „sektorové“ priority (a zejména priority 2 a 3) jsou z územního hlediska víceméně plošné, s relevancí pro celé území kraje (jednotlivá opatření v rámci nich však mohou mít zřetelnější územní zaměření). Čtvrtá priorita se orientuje na urbánní rozvoj a zabývá se řešením těch problémů nad rámec prvních tří priorit, které jsou specifické právě pro města Ústeckého kraje. Pátá priorita se obdobným způsobem orientuje na venkovské části kraje.

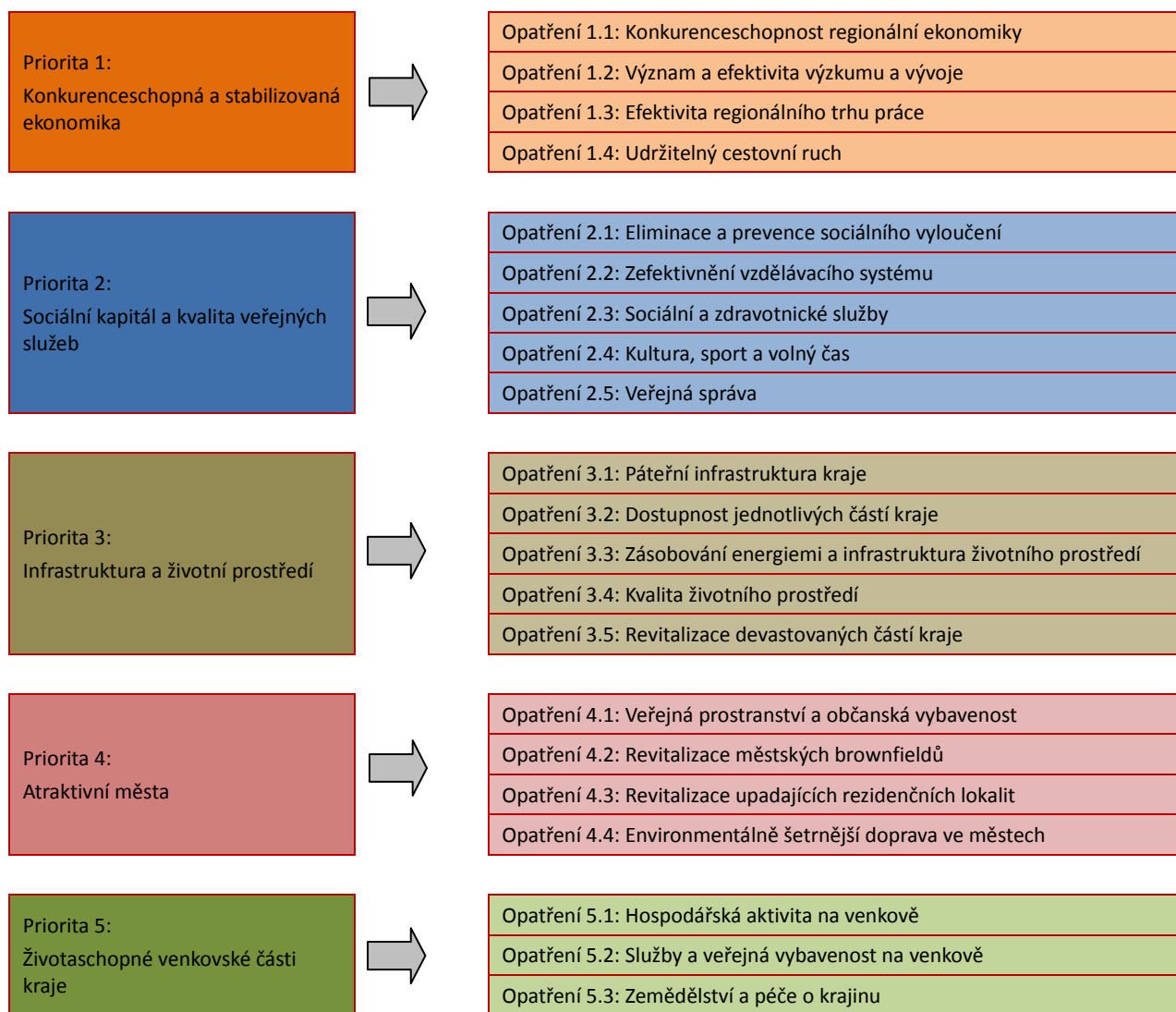
Ke každé z definovaných priorit je formulováno několik opatření, která představují soubory intervencí. Popis všech opatření je zpracován v jednotné struktuře, která obsahuje následující body:

- název opatření;
- cíl opatření (tj. specifický cíl);
- aktivity a intervence naplňující opatření (rozdělené podle role Ústeckého kraje při jejich plnění na vlastní aktivity Ústeckého kraje, zpracované v konkrétnější podobě, a na okruhy aktivit zajišťovaných primárně jinými subjekty v kraji, zpracované v abstraktnější podobě);
- ukazatele pro monitoring plnění opatření, resp. aktivit zajišťovaných Ústeckým krajem (ukazatele výsledku hodnotící plnění cíle daného opatření a nabídka možných ukazatelů výstupu hodnotící plnění dílčích aktivit, resp. projektů opatření), přičemž indikátorem může být jednak statistický ukazatel (např. míra nezaměstnanosti absolventů škol), a jednak existence výstupu

(např. realizovaný průzkum) – podrobnější informace k jednotlivým indikátorům výsledku a také k indikátorům dopadu (vztaheným k úrovni celého PRÚK) obsahuje implementační část PRÚK;

- nositelé opatření a další zapojené subjekty (v případě Ústeckého kraje v členění podle odborů KÚ ÚK).

Obrázek 2: Schéma priorit a opatření

5.1 PRIORITY 1: KONKURENCESCHOPNÁ A STABILIZOVANÁ EKONOMIKA

Priorita je naplňována těmito opatřeními:

- Opatření 1.1: Konkurenceschopnost regionální ekonomiky
- Opatření 1.2: Význam a efektivita výzkumu a vývoje
- Opatření 1.3: Efektivita regionálního trhu práce
- Opatření 1.4: Udržitelný cestovní ruch

Podrobnější popis opatření je uveden v následujících „kartách“, zpracovaných jednotně pro každé z nich.

OPATŘENÍ 1.1: KONKURENCESCHOPNOST REGIONÁLNÍ EKONOMIKY	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit konkurenceschopnost a inovační potenciál kraje 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Podrobný průzkum podnikatelského prostředí, pozice a potřeb podniků působících v regionu (jako podklad pro další aktivity kraje i pro aktualizaci RIS) Krajský program následné péče o investory a podniky působící v kraji Rozvoj inovačního servisu pro podnikatele ze strany kraje (odborných a poradenských služeb, srozumitelné osvěty, Organizace kvalitně obsazených seminářů a setkání pro podnikatele (v oblasti získávání dotací, marketingu, hledání nových trhů apod.) Monitoring a důsledné využití příležitostí atrakce investic a transferu technologií zajišťovaných z republikové úrovně (CzechInvest apod.) v segmentu kvalifikované výroby Realizace programů pro studenty středních odborných a vysokých škol zaměřených na základy podnikání Popularizace a osvěta v oblasti podnikání (např. soutěže o nejkvalitnější podnikatelský počín, propagace výrobků zpracovatelského průmyslu, regionálních značek apod.) Pozitivní propagace průmyslové tradice a historie kraje Vyjasnění pozice kraje ke klíčovým otázkám jeho hospodářské budoucnosti (těžba hnědého uhlí, energetika, průmysl) i ve vztahu k republikové úrovni
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Změna intenzity a formy vztahů mezi veřejnou správou a podnikateli (networking, pracovní skupiny, diskusní platformy) Rozvoj infrastruktury pro zlepšení podmínek (zejména malého a středního podnikání) Zvýšení kvality a kultury podnikatelského prostředí Zavádění výrobních technologií omezujících vysokou energetickou náročnost
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: % zaměstnaných v sektorech J (finanční zprostředkování) a K (činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti) podle OKEČ na celkovém počtu zaměstnaných v kraji, Vývoz z kraje jako % celkového vývozu ČR Možné indikátory výstupu: Aktualizovaná RIS vč. průzkumu podnikatelského prostředí, Existence programu následné péče o investory, Počet podnikatelských subjektů podpořených inovačním servisem ze strany kraje (příp. Finanční objem vystavených inovačních voucherů), Počet uskutečněných setkání podnikatelů za účasti kraje, Počet studentů absolvujících programy základů podnikání, Existence soutěže nebo jiného nástroje osvěty v oblasti podnikání, Formulovaná dlouhodobá pozice ÚK k budoucnosti těžby a energetiky na území kraje 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚ ÚK města a obce, vysoké školy, hospodářské komory, agrární komory a asociace podnikatelů 	

OPATŘENÍ 1.2: VÝZNAM A EFEKTIVITA VÝZKUMU A VÝVOJE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit úroveň a aplikovatelnost výsledků výzkumu a vývoje a zvýšit počet podniků provozujících činnost v oblasti výzkumu a vývoje 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Aktualizace regionální inovační strategie reflektující aktuální stav v regionu a celosvětové trendy v oblasti inovační politiky Využití potenciálu Ústeckého kraje a jím zřízených, založených či vlastněných organizací při realizaci veřejných zakázek na nákup inovativních technologií (innovative pre-commercial public procurement) jako zdroje rozvoje inovací Realizace společných VaV projektů kraje, firem, vysokých škol a výzkumných pracovišť (nacházejících se v ÚK i mimo něj) Zvýšení kompetencí pracovníků krajského úřadu (odborů, v jejichž gesci je oblast průmyslu, podnikání, regionálního rozvoje a školství) a dalších organizací v oblasti politiky rozvoje výzkumu, vývoje a inovací (školení, stáže v inovačních centrech) s možností využití dotací z vnějších zdrojů (VaV, přeshraniční a mezinárodní spolupráce) Průzkum potřeb stávajících a přicházejících pracovníků v oblasti VaV a jejich rodin a následná podpora integrace zahraničních pracovníků do společnosti a jejich informovanosti (vč. překonávání administrativních překážek při příchodu z ciziny, nalezení služeb pro tyto osoby) Iniciace a ustavení odborné platformy VaV, jejímiž členy budou zástupci vysokých škol, Ústeckého kraje a firem, které mají inovační potenciál (lze provést úpravou činnosti a složení příslušné komise Rady ÚK) Stipendia pro studenty přírodovědných a technických oborů
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Změna intenzity a formy vztahů (networking) mezi veřejnou správou, firmami s inovačním potenciálem a subjekty vědy a výzkumu (kraj, UJEP, další vysoké školy v ÚK i mimo něj), propojení nabídky a poptávky v oblasti výzkumu a jeho výsledků (nabídka ze strany výzkumných pracovišť, poptávka ze strany podnikatelů) Modernizace stávající / budování nové inovační a VaV infrastruktury (technologická centra apod.) Přenos řídicích a koordinačních kompetencí v oblasti VaV prostřednictvím partnerských subjektů (vysoké školy apod.) v zahraničí Sladění výzkumu na hlavních vysokoškolských a výzkumných pracovištích v Ústeckém kraji (ale i mimo něj) s potřebami podniků působících v Ústeckém kraji Preference technických a přírodovědných oborů na VŠ pracovištích v ÚK Širší zapojení studentů do výzkumu, systém získávání odborné praxe nejlepších studentů na vysokých (případně také středních a vyšších odborných) školách v kraji v místních podnicích Zvýšení kvality a kultury prostředí v oblasti vědy, výzkumu a vývoje Atrakce investic s vysokou přidanou hodnotou, které na sebe váží výzkum a vývoj Využití potenciálu veřejných subjektů (obecní samosprávy, školy, nemocnice atp.) při realizaci veřejných zakázek na nákup inovativních technologií (innovative pre-commercial public procurement) jako zdroje rozvoje inovací
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Podíl zaměstnanců pracujících ve výzkumu a vývoji na celkové pracovní síle, Celkové výdaje na VaV v % HDP Možné indikátory výstupu: Počet technologických a výzkumných center, Počet VaV projektů realizovaných za spolupráce výzkumných organizací a privátních subjektů, Počet školení a stáží v oblasti 	

politiky rozvoje VaV pro pracovníky KÚ, Realizovaný průzkum mezi pracovníky VaV, Existence funkční odborné platformy VaV, Finanční objem vyplacených stipendií studentům technických a přírodovědných oborů
Nositelé opatření
<ul style="list-style-type: none">
• Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚ ÚK
• města a obce, vysoké školy, organizace zabývající se výzkumem, hospodářské komory, agrární komory a asociace podnikatelů

Pozn.: V případě umístování inovativních technologií preferovat využívání brownfields.

OPATŘENÍ 1.3: EFEKTIVITA REGIONÁLNÍHO TRHU PRÁCE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit akceschopnost trhu práce a subjektů, které na něm působí, a tím přispět ke zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Pořádání veletrhů práce a obdobných akcí, kde se mohou potkat firmy, zástupci samosprávy, absolventi a další uchazeči o zaměstnání apod. Založení mezioborové platformy (Pakt zaměstnanosti) pro pravidelné setkávání podnikatelů se zástupci veřejné správy a vzdělávacích institucí v regionu pro oblast trhu práce Monitoring a důsledné využití projektů zaměřených na zaměstnanost a trh práce a realizovaných na republikové úrovni a obdobných příležitostí
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení komunikace a spolupráce mezi středním a vysokým školstvím, podniky v regionu, úřady práce a krajem (využití a propojení databází, využití informačních systémů), projekce potřeb firem (zaměstnanci) a činnosti vzdělávacích institucí (absolventi) Praktická rekvalifikace uchazečů o práci přímo ve firmách, které následně část rekvalifikovaných zaměstnají Vzdělávání zaměstnanců malých a středních firem s cílem zvýšení jejich kompetence a udržení zaměstnanosti Zapojení firem (zejména malých, příp. středních) do systému přípravy pracovní síly (stáže, praxe) Rozvoj dalšího profesního vzdělávání dle potřeb trhu práce Resocializace a rekvalifikace s cílem zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti skupin obyvatel nejvíce ohrožených na trhu práce Podrobnější monitoring situace na trhu práce, detailnější členění statistických dat týkajících se zaměstnanosti a počtu absolventů podle oborů, regionů apod.
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Míra nezaměstnanosti absolventů škol, Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tedy uchazečů o zaměstnání registrovaných ÚP déle než 12 měsíců) na celkovém počtu nezaměstnaných Možné indikátory výstupu: Finanční objem vyplacených příspěvků na místa absolventů, Počet firem zapojených do systému přípravy pracovní síly, Počet uspořádaných veletrhů a podobných akcí na podporu efektivity trhu práce, Existence mezioborové platformy pro oblast trhu práce, Počet celostátních projektů v oblasti zaměstnanosti a trhu práce s účastí Ústeckého kraje 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚ ÚK Úřady práce – krajská pobočka Ústí nad Labem, města a obce, vysoké školy, střední školy, hospodářské komory a asociace podnikatelů (případně jednotliví podnikatelé) 	

OPATŘENÍ 1.4: UDRŽITELNÝ CESTOVNÍ RUCH	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Využít potenciálu cestovního ruchu v ekonomickém rozvoji kraje 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Realizace vybraných infrastrukturních projektů územně zacílených na části kraje s vysokým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu Koordinované marketingové aktivity a systematický rozvoj cestovního ruchu (koordinace mezi krajem, destinačními agenturami a místní úrovní) Spolupráce mezi krajem a dalšími subjekty při zajištění údržby a provozu významných investic do turistické infrastruktury realizovaných v kraji Marketingové kampaně přesné cílené na vybrané skupiny návštěvníků (zejména z domácích a blízkých zahraničních zdrojových oblastí) s preferencí levnějších médií určených širším vrstvám obyvatel (společenských, turistických a outdoorových časopisů, celostátních či regionálních deníků a jejich příloh, zpravodajských portálů na internetu či rozhlasu apod.) Propagace regionálních značek (ve vazbě na opatření 5.1) Podpora značení a údržby turistických tras a cyklotras Realizace menších projektů turistické infrastruktury ve vybraných oblastech s potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu Marketingová podpora turistické dopravy na vybraných železničních tratích a vodních tocích (ve vazbě na opatření 3.2) Udržení a rozvoj činnosti ustavených destinačních agentur ve 4 turistických regionech Podpora údržby Krušnohorské bílé stopy
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj nových, inovativních a komplexních produktů cestovního ruchu
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Podíl podnikajících fyzických a právnických osob v cestovním ruchu na celkovém počtu podnikatelů ve vybraných venkovských oblastech, Počet a délka pobytu návštěvníků, Možné indikátory výstupu: Počet realizovaných marketingových kampaní cílených na vybrané skupiny návštěvníků, Počet realizovaných marketingových kampaní regionálních značek, Délka nově vybudovaných a rekonstruovaných turistických tras a cyklotras, Počet rekonstruovaných drobných památkových objektů, Počet pravidelně provozovaných turistických linek veřejné dopravy, Počet úspěšně dokončených projektů realizovaných destinačními agenturami, Celková výše rozpočtů destinačních agentur Ústeckého kraje 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor dopravy a silničního hospodářství KÚ ÚK, Odbor kancelář hejtmana KÚ ÚK Města a obce, místní akční skupiny, destinační agentury Ústeckého kraje, provozovatelé turistické dopravy, správci turistické infrastruktury 	

Pozn.: Realizaci všech infrastrukturních projektů na podporu cestovního ruchu zvažovat (posuzovat) z hlediska požadavků na ochranu přírody a krajiny.

Priorita 2: Sociální kapitál a kvalita veřejných služeb

Priorita je naplňována těmito opatřeními:

- Opatření 2.1: Eliminace a prevence sociálního vyloučení
- Opatření 2.2: Zefektivnění vzdělávacího systému
- Opatření 2.3: Sociální a zdravotnické služby
- Opatření 2.4: Kultura, sport a volný čas
- Opatření 2.5: Veřejná správa

Podrobnější popis opatření je uveden v následujících „kartách“, zpracovaných jednotně pro každé z nich.

OPATŘENÍ 2.1: ELIMINACE A PREVENCE SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Omezit nebo odstranit problém sociálně slabých obyvatel a lidí žijících v sociálně vyloučených lokalitách přístupem založeným na tvorbě pracovních příležitostí, vzdělávání a dostupném systému sociálních služeb 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Realizace společné politiky kraje a obcí ve věci předcházení sociálnímu vyloučení a eliminace jeho následků spočívající v důsledném uplatňování stávajících legislativních možností zejm. v oblasti regulace a kontroly heren, zastaváren, sběrných dvorů a dalších zařízení majících vliv na výskyt sociálně nežádoucích jevů) • Zajištění metodické pomoci obcím v oblasti problematiky sociálně vyloučených lokalit a prevence kriminality • Koordinace aktivit revitalizace upadajících rezidenčních lokalit a sociálního začleňování • Vytvoření poradenského místa pro MSP v oblasti tvorby pracovních míst a zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných a problémových skupin obyvatel ve spolupráci s ÚP a pracovními agenturami • Aktivní zapojení kraje do přípravy na nové programovací období 2014+, tlak na změnu nastavení financování z ESF z krátkodobých projektů na projekty dlouhodobé a opakované (vč. financování v době udržitelnosti, např. postupným útlumem financování) zohledňující potřeby a poptávku měst a obcí • Podpora zájmových a sportovních aktivit dětí a mládeže v rámci prevence sociálního vyloučení
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba sociálního bydlení dostupného pro osoby ze sociálně vyloučených lokalit, které jsou schopné dodržovat pravidla občanského soužití • Řešení konkrétních problémů ve vyloučených lokalitách s důrazem na aplikace zásad prevence ve vyloučených lokalitách (státní rozpočet, SF EU) • Posilování organizací zaměřujících se na řešení specifických problémů ve vyloučených lokalitách a rozšíření portfolia sociálních služeb o nové ambulantní a terénní typy služeb zaměřené na osoby ze sociálně slabé vrstvy obyvatel, specifické cílové skupiny a resocializaci sociálně vyloučených osob (doplňkově k opatření 2.3) • Rozvoj sociálního podnikání (doplňkově k opatřením 1.1 a 1.3)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Indikátory výsledku: Roční objem vyplacených sociálních dávek na území Ústeckého kraje, Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tedy uchazečů o zaměstnání registrovaných ÚP déle než 12 měsíců) na celkovém počtu nezaměstnaných • Možné indikátory výstupu: Míra kriminality v obcích, Počet nově vytvořených pracovních míst pro obyvatele kraje evidované na ÚP jako dlouhodobě nezaměstnaní, Objem finančních prostředků alokovaných krajem na opatření v sociálně vyloučených lokalitách, Poradenské místo pro MSP v oblasti tvorby pracovních míst a zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných a problémových skupin obyvatel 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví KÚ ÚK • Města a obce, Agentura pro sociální začleňování 	

OPATŘENÍ 2.2: ZEFEKTIVNĚNÍ VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Posílit význam a dopad vzdělávání na rozvoj sociálního kapitálu kraje 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizace vybavení škol vedoucí ke zkvalitnění výuky, jejichž zřizovatelem je kraj (vybavení odborných učeben, dílen ve středních školách, ICT) • Vytvoření koncepce kraje v oblasti školství zaměřené na posílení inkluzivních opatření • Posílení kapacit pedagog.-psychologické poradny (zlepšení možností terénní práce) • Propagace vzdělávání jako cesty k lepší budoucnosti zaměřená na sociálně slabé skupiny obyvatelstva • Aktivní zapojení odboru školství, mládeže a tělovýchovy do přípravy na nové programovací období 2014+, tlak na změnu nastavení financování z ESF z krátkodobých projektů na projekty dlouhodobé a opakované (vč. financování v době udržitelnosti, např. postupným útlumem financování) a umožnění financování investičních aktivit v oblasti vzdělávání (modernizace vybavení škol) z ESF • Aktivní zapojení odboru školství do školských reforem (tvorba rámcových vzdělávacích programů, školských osnov atd.) • Pokračování v realizaci stipendijního systému v oblasti terciárního vzdělávání • Podpora subjektům zaměřeným na práci s dětmi a mládeží (rozpočet ÚK, státní rozpočet, SF EU) • Spolupráce s vysokými školami v ÚK při kampani podporující nábor do učitelských oborů a při rozvoji systému dalšího vzdělávání pedagogů (především v oblasti pedagogiky a didaktiky) • Pokračování v aktivitách zaměřených na podnícení cílené spolupráce vzdělávacích organizací s podnikatelskou sférou • Aktivní zapojení krajské politické reprezentace do aktivit zvyšujících zapojení obyvatel a mládeže do věcí veřejných (Dětský parlament apod.) • Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta v oblasti ekologie a životního prostředí
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Zkvalitňování vybavení škol, jejichž zřizovatelem jsou obce • Rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků • Popularizace přírodovědných a technických oborů • Zkvalitnění výuky na základních školách (vyhodnocení dostupných analýz, návrhy možných opatření, spolupráce kraje a obcí a MŠMT)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Indikátory výsledku: Vzdělanostní struktura obyvatelstva (vývoj podílu osob dle sledovaných úrovní dosaženého vzdělání, zejména podíl VŠ vzdělaných obyvatel), Čtenářské, matematické a přírodovědné dovednosti absolventů základních škol (PISA), Výsledky studentů SŠ ve státních maturitách • Možné indikátory výstupu: Objem investic do vybavení škol zřizovaných krajem, Nárůst počtu pracovníků pedagogicko-psychologické poradny, Objem vyplacených stipendií v oblasti terciárního vzdělávání, Počet podpořených subjektů zaměřených na práci s dětmi a mládeží na území kraje, % kvalifikovaných učitelů na školách zřizovaných krajem, % pedagogů na školách zřizovaných krajem, kteří se v posledních dvou letech účastnili relevantního školení či kurzu 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚ ÚK • vysoké školy, střední školy, základní školy 	

OPATŘENÍ 2.3: SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Vytvořit dostupný a kvalitní systém sociálních a zdravotnických služeb odpovídající potřebám obyvatel kraje 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Akceptování výstupů z plánování rozvoje sociálních služeb (schválených plánů rozvoje sociálních na místní i krajské úrovni) při tvorbě rozpočtu kraje, při výkonu zřizovatelských funkcí, realizaci dotační politiky kraje a při rozhodování o investičních akcích Akceptování výstupů z plánování rozvoje zdravotnických služeb (Koncepce zdravotnictví v kraji) a tlak na zdravotní pojišťovny v rámci řešení problematiky optimalizace lůžkové kapacity v kraji, zajišťování provozu specializovaných zdravotnických pracovišť a činnosti zdravotnické záchranné služby Realizace Koncepce/Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Ústeckého kraje při respektování jejích hlavních principů: Zastavení investic kraje do stávajících objektů nevyhovujících pro poskytování sociálních služeb v současných standardech kvality a do velkokapacitních zařízení Transformace velkokapacitních pobytových zařízení sociální péče ve služby komunitního typu – investiční podpora kraje zaměřená na budování zázemí pro sociální služby komunitního typu Adekvátní podpora poskytování sociálních služeb příspěvkových organizací kraje formou příspěvku zřizovatele Adekvátní podpora poskytování sociálních služeb na území kraje formou dotací z rozpočtu kraje Zohlednění potřeb specifických sociálních služeb pro seniory, matky s dětmi, osoby opouštějících výkon trestu, zdravotně postižené a další specifické sociální skupiny Realizace Koncepce zdravotnictví Ústeckého kraje při respektování jejích hlavních principů: Optimalizace zdravotnických služeb za účelem snížení kapacit akutních lůžek a posílení kapacit lůžek následné a specializované péče Modernizace vybavenosti, zdravotnické techniky a infrastruktury poskytovatelů zdravotnických služeb Posílení sítě sociálně-zdravotnických zařízení Zohlednění potřeb specifických zdravotnických služeb pro seniory, matky s dětmi, zdravotně postižené a další specifické sociální skupiny Zkvalitnění plánování rozvoje sociálních služeb v kraji vč. systému vyhodnocování potřebnosti sociálních služeb Aktivní zapojení odboru sociálních věcí a zdravotnictví do přípravy na nové programovací období 2014+ (i s ohledem na předpokládané navýšení podílu finančních prostředků z ESF)
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Transformace pobytových zařízení sociální péče ve služby komunitního typu – zajištění odborné podpory zařízení při zpracování rozvojových/transformačních plánů a při vzdělávání personálu Zajištění odborné podpory poskytovatelům sociálních služeb a jejich zřizovatelům (zejm. v oblasti sociální prevence, transformace pobytových služeb sociální péče, sociální inkluze), zajištění jejich koordinace v oblasti tvorby a realizace nástrojů sociální inkluze a iniciace jejich spolupráce za účelem zajištění dostupnosti celého systému Rozvoj edukačních a osvětových nástrojů zaměřených na sociální inkluzi

	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření systému vzdělávání zdravotnických pracovníků, který bude respektovat potřeby obyvatel Ústeckého kraje v oblasti poskytování zdravotní péče
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Indikátory výsledku: Celková kapacita (počet míst) zařízení sociálních služeb na 1 000 obyvatel kraje, Celková kapacita (počet míst) zařízení zdravotnických služeb na 1 000 obyvatel kraje • Možné indikátory výstupu: Změny ve struktuře a kapacitách zařízení sociálních služeb, Změny ve struktuře a kapacitách zařízení zdravotnických služeb	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Odbor sociálních věcí a zdravotnictví KÚ ÚK • Poskytovatelé sociálních a zdravotnických služeb	

OPATŘENÍ 2.4: KULTURA, SPORT A VOLNÝ ČAS	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zkvalitnit nabídku kulturních, sportovních a volnočasových aktivit pro různé skupiny obyvatel a zachovat a adekvátně využít architektonicky, historicky, kulturně i technicky cenné objekty a areály 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Zřízení krajské databáze památkově cenných objektů bez statutu památkové ochrany s využitím stávajících databází (ÚAP, Industriální topografie ÚK, apod.) Obnova drobných kulturních památek v území a jejich společná propagace Intervence u příslušných úřadů i vlastníků cenných nemovitostí, směřující k zachování jejich hodnot Koordinace rozvojových aktivit na lokální a regionální úrovni s cílem využití potenciálu památkově cenných objektů (např. k umístění veřejných institucí v objektech) Asistence žadatelům o dotace na regeneraci památkově cenných objektů Tlak na změnu nastavení financování z ESF z krátkodobých projektů na projekty dlouhodobé a opakované (vč. financování v době udržitelnosti, např. postupným útlumem financování) Marketing kulturních akcí Podpora zájmových, spolkových, kulturních a sportovních aktivit obyvatelstva
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Výkup a regenerace vybraných nejvíce ohrožených objektů s konkrétním záměrem využití (města) Vytvoření systému finančních pobídek zaměřeného na zachování hodnot cenných objektů v soukromém vlastnictví Projektová příprava regenerace památkově cenných objektů Zařazení problematiky jako specifického cíle podpory v budoucím mechanismu alokace prostředků ze SF EU v regionu Lobbing za alokaci prostředků ze SF EU do příslušné oblasti podpory Zákonodárná iniciativa směřující k vyšší vymahatelnosti údržby chátrajících objektů ze strany vlastníků Další vzdělávání pedagogů volného času Aktivity NNO působících v oblasti kulturních, (rekreačních) sportovních a volnočasových aktivit Rozšíření a zkvalitnění nabídky kulturního vyžití Modernizace a zlepšení vybavení objektů sloužících ke kultuře, (rekreačnímu) sportu a volnému času
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Počet návštěvníků zpřístupněných kulturních památek, Počet návštěvníků kulturních akcí, Počet regenerovaných objektů, Tržby podpořených objektů po regeneraci/počet jejich návštěvníků Možné indikátory výstupu: Celková výše vyplacené podpory ze SF EU; Celková suma krajských prostředků alokovaných na záchranu cenné drobné architektury; Počet intervencí za zachování hodnot cenných objektů ze strany KÚ ÚK; Počet asistenčně podpořených projektů a celková výše veřejných dotací do těchto projektů; Počet objektů nabízených investorům v rámci krajské databáze 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor strategie, přípravy a realizace projektů KÚ ÚK, Odbor investiční KÚ ÚK, Odbor majetkový KÚ ÚK, Odbor kultury a památkové péče KÚ ÚK města a obce, provozovatelé a organizátoři kulturních, sportovních a volnočasových zařízení a akcí, subjekty vlastníci památkově chráněné objekty, NPÚ, výzkumné instituce, občanská sdružení 	

OPATŘENÍ 2.5: VEŘEJNÁ SPRÁVA	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšit kvalitu a efektivitu veřejné správy 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Podpora, vytváření a rozvoj partnerství na úrovni kraje, ČR i EU Rozvoj využívání moderních komunikačních nástrojů a metod řízení při výkonu práce i komunikace s veřejností Prezentace výsledků práce krajského úřadu veřejnosti a PR krajské samosprávy a krajského úřadu Dlouhodobé zvyšování kvalifikace a kompetence a další vzdělávání zaměstnanců krajského úřadu v souladu s principy „new public management“ Zavedení inovací (elektronizace, IT a další technologie) v krajské samosprávě v souladu s principy „new public management“ Zefektivnění a modernizace systému krizového řízení a integrovaného záchranného systému Výměna zkušeností a know-how mezi partnerskými subjekty Realizace projektů přeshraniční spolupráce a mezinárodních projektů a strategií
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobé zvyšování kvalifikace a kompetence a další vzdělávání zaměstnanců městských a obecních samospráv (úředníků, městské policie atd.)
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Počet podaných oprávněných stížností na KÚ ÚK Možné indikátory výstupu: Počet realizovaných partnerství subjektů veřejné správy, Počet prezentací výsledků práce krajského úřadu, Počet proškolených zaměstnanců krajského úřadu, Počet elektronizovaných procesů 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor orgány veřejné správy, partnerské subjekty v ČR a zahraničí, vzdělávací instituce 	

5.2 PRIORITY 3: INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Priorita je naplňována těmito opatřeními:

- Opatření 3.1: Pátevní infrastruktura kraje
- Opatření 3.2: Dostupnost periferních částí kraje
- Opatření 3.3: Zásobování energiemi a infrastruktura životního prostředí
- Opatření 3.4: Kvalita životního prostředí
- Opatření 3.5: Revitalizace devastovaných částí kraje

Podrobnější popis opatření je uveden v následujících „kartách“, zpracovaných jednotně pro každé z nich.

OPATŘENÍ 3.1: PÁTEŘNÍ INFRASTRUKTURA KRAJE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobudovat hlavní páteřní trasy silniční, železniční, vodní a cyklistické dopravy 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Systematický rozvoj sítě páteřních cyklostezek včetně související infrastruktury • Budování silničních obchvatů měst zvláště na silnicích II. třídy • Posilování bezpečnostních opatření v dopravě • Systematický rozvoj integrovaného dopravního systému veřejné dopravy
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Dokončení chybějících úseků dálnice D8 a rychlostní silnice R7 • Modernizace a zvýšení kapacity silnice I/13 • Modernizace páteřních železničních tratí • Integrace různých druhů veřejné dopravy • Zlepšení plavebních podmínek Labské vodní cesty v úseku Ústí nad Labem – státní hranice pro nákladní, osobní i rekreační plavbu včetně související infrastruktury • Nefinanční a projekční podpora výstavby/modernizace a zlepšení vybavenosti přestupních terminálů veřejné dopravy v hlavních uzlových bodech • Nefinanční podpora logistických center a terminálů pro kombinovanou dopravu vodní – silniční – železniční • Nefinanční podpora výstavby cyklostezek v rámci revitalizace brownfields (ve vazbě na opatření 3.5) • Pořízení dopravní studie k prověření vedení silnice I/13 na Děčínsku
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Indikátory výsledku: Míra integrace dopravní obslužnosti (Podíl výkonů veřejné dopravy zařazených do IDS) • Možné indikátory výstupu: Délka nově vybudovaných páteřních cyklostezek, Počet a délka nově vybudovaných silničních obchvatů na silnicích II. třídy, Počet odstraněných bodových závad, Výkon osobní veřejné dopravy a MHD v kraji 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor dopravy a silničního hospodářství KÚ ÚK • SÚS ÚK, města a obce, Ředitelství silnic dálnic, Správa železniční dopravní cesty s.o., dopravci v rámci veřejné dopravy, Povodí Labe s.p., provozovatelé městské hromadné dopravy 	

OPATŘENÍ 3.2: DOSTUPNOST JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ KRAJE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšit technický stav, bezpečnost a zajistit optimální využití silniční, železniční a cyklistické infrastruktury v periferních částech Ústeckého kraje 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Modernizace a přizpůsobování sítě silnic II. a III. tříd potřebám území a dle průběžně aktualizované Pasportizace komunikací Ústeckého kraje („Bílé knihy“) Odstraňování konfliktních míst a zvyšování bezpečnosti cyklistické, pěší a motorové dopravy Koordinace a spolupráce s dalšími subjekty ohledně budoucího využití lokálních železnic (osobní doprava, turistická doprava, zrušení tratě apod.) Aktualizace Pasportizace komunikací Ústeckého kraje s cílem definování priorit na období 2014–20
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Nefinanční podpora rozvoje sítě lokálních cyklostezek
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Podíl nově zrekonstruovaných silnic II. a III. třídy na celkové délce těchto silnic, Výkon osobní železniční dopravy na lokálních tratích Možné indikátory výstupu: Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy, Počet lokálních železnic ohrožených zánikem nově využitých pro turistické účely, Počet přepravených cestujících na lokálních turistických železničních tratích 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor dopravy a silničního hospodářství KÚ ÚK SÚS ÚK, města a obce, Správa a údržba silnic Ústeckého kraje, Správa železniční dopravní cesty s.o., dopravci v rámci veřejné dopravy 	

OPATŘENÍ 3.3: ZÁSOBOVÁNÍ ENERGIEMI A INFRASTRUKTURA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**Cíl opatření**

- Zvýšením diverzity energetických zdrojů a zlepšením technického stavu rozvodné sítě posílit stabilitu v zásobování energiemi

Aktivity a intervence naplňující opatření**Aktivity ÚK**

- Snižování energetické náročnosti budov v majetku kraje
- Zřízení funkce krajského energetika
- Vyjasnění pozice Ústeckého kraje vůči možné změně limitů těžby hnědého uhlí
- Osvětové aktivity v oblasti energetických úspor a recyklace odpadu
- Podpora modernizace lokálních topenišť na pevná paliva
- Podpora změny provozovatelské smlouvy SVS a.s. a SČVK a.s. dle podmínek EU
- Finanční podpora výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury, zvyšování retenční schopnosti krajiny a zvyšování protipovodňové ochrany území z krajského Fondu vodního hospodářství

Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK

- Rozvoj infrastruktury pro třídění a znovuvyužití odpadu a integrovaných systémů nakládání s odpadem
- Budování, rekonstrukce a obnova sítí technické infrastruktury (el. energie, plyn, voda)
- Dořešení náhradního zásobování Šluknovského výběžku el. energií (zokruhování)
- Zvyšování efektivity stávajících zdrojů CZT a podpora legislativních změn směřujících k zajištění jejich palivové základny ze stávajících zdrojů
- Využití odpadního tepla z výroben elektrické energie
- Rozvoj alternativních zdrojů energie, zejména pro místní využití (fotovoltaické elektrárny, geotermální elektrárny, energetické rychlerostoucí dřeviny)
- Snižování znečištění z malých stacionárních zdrojů
- Snižování energetické náročnosti budov
- Energetické využívání odpadu

Monitorovací ukazatele

- Indikátory výsledku: Podíl energeticky využívaného odpadu na celkovém objemu komunálního odpadu, Podíl energie vložené do sítě ku energii využitě odběrateli
- Možné indikátory výstupu: Průměrná energetická náročnost budov v majetku kraje, Objem energeticky využitého komunálního odpadu, Počet modernizovaných lokálních topenišť na pevná paliva, Délka nově vybudované a modernizované vodohospodářské infrastruktury, Počet účastníků environmentálního vzdělávání a školení v oblasti ekologie a životního prostředí

Nositelé opatření

- Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor životního prostředí a zemědělství KÚ ÚK, Odbor investiční KÚ ÚK, Odbor majetkový KÚ ÚK, příspěvkové organizace ÚK
- města a obce, správci technické infrastruktury, producenti elektrické energie a tepla

OPATŘENÍ 3.4: KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Odstranit významná ekologická rizika v krajině, zvýšit kvalitu vody ve vodních tocích, obnovit vodohospodářské systémy v krajině a zajistit udržitelné využití lesů 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora projektové přípravy při výstavbě čistíren komunálních odpadních vod a kanalizací • Podpora chovu včel • Podpora budování protierozních a protipovodňových opatření v krajině • Podpora vybraných činností v lesnictví souvisejících s ochranou biodiverzity, obnovou přirozených biotopů, komplexní údržbou lesa a obnovou lesních cest • Podpora uživatelů pozemků, honiteb a rybářských revírů při činnostech přispívajících k ochraně biodiverzity a ekologické stability krajiny • Osvětové aktivity pro občany v oblasti ekologických forem vytápění
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšování retenční schopnosti krajiny (ochrana mokřadů, zadržování vody v krajině) a obnova vodohospodářských systémů • Zvyšování kvality vody ve vodních tocích • Zabezpečení ochrany zdrojů pitné vody • Budování, ochrana a údržba regionálních a lokálních prvků ÚSES • Snižování emisí ze stacionárních zdrojů • Využití přírodních i technických nástrojů k omezení vodní a větrné eroze • Rekultivace lesních systémů především v imisní oblasti Krušných hor • Spolupráce při revizi a aktualizaci veřejných dotačních programů v zemědělství a lesnictví s ohledem na podporu biodiverzity a ekologické stability krajiny
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Indikátory výsledku: Stav lesních porostů podle kategorií, Podíl vodních toků s kvalitou vody stupně IV. a V. na celkové délce vodních toků • Možné indikátory výstupu: Počet podpořených projektů na výstavbu ČOV a kanalizací, Počet podpořených včelstev v kraji, Délka nově vybudovaných protipovodňových opatření, Počet obcí chráněných před povodněmi, Plocha regenerovaných lesních porostů, Počet účastníků environmentálního vzdělávání a školení v oblasti ekologie a životního prostředí 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor životního prostředí a zemědělství KÚ ÚK • města a obce, Povodí Labe s.p., správci sítí technické infrastruktury, vlastníci lesů, správy CHKO a NP 	

OPATŘENÍ 3.5: REVITALIZACE DEVASTOVANÝCH ČÁSTÍ KRAJE	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Systematicky a koncepčně rekultivovat krajinu poškozenou těžbou a lokality typu brownfields 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření dlouhodobého nástroje na systematickou revitalizaci a následné využití brownfields a území poškozených těžbou • Osvětové aktivity při propagaci přírodně blízkých forem rekultivace území dotčených těžbou nerostných surovin • Inventarizace nevyužívaných a opuštěných ploch a vytvoření programu a managementu jejich nového využití • Pořízení studie potenciálu vznikající „jezerní krajiny“ pro energetiku, cestovní ruch, příp. další hospodářská odvětví
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Rekultivace a následné revitalizace ploch devastovaných těžbou hnědého uhlí a dalších surovin • Revitalizace brownfields, krajiny poškozené těžbou a sanace ekologických zátěží • Vybudování udržitelného vodohospodářského systému v krajině poškozené těžbou
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Indikátory výsledku: Podíl plochy revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů brownfields a území poškozených těžbou na celkové ploše těchto areálů • Možné indikátory výstupu: Počet podpořených projektů zaměřených na revitalizaci brownfields a území poškozených těžbou, Plocha revitalizovaných nevyužívaných nebo zanedbaných areálů brownfields a území poškozených těžbou 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor životního prostředí a zemědělství KÚ ÚK • města a obce, vlastníci dotčených lokalit 	

5.3 PRIORITY 4: ATRAKTIVNÍ MĚSTA

Priorita je naplňována těmito opatřeními:

- Opatření 4.1: Veřejná prostranství a občanská vybavenost
- Opatření 4.2: Revitalizace městských brownfieldů
- Opatření 4.3: Revitalizace upadajících rezidenčních lokalit
- Opatření 4.4: Environmentálně šetrnější doprava ve městech

Podrobnější popis opatření je uveden v následujících „kartách“, zpracovaných jednotně pro každé z nich.

OPATŘENÍ 4.1: VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšit technický stav a zvýšit využitelnost veřejných prostranství a objektů veřejné občanské vybavenosti 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Regenerace veřejných objektů v majetku kraje, resp. příprava projektů regenerace směřujících k podpoře ze SF EU s ohledem na budoucí využitelnost objektů Zajištění bezbariérového přístupu do veřejných objektů v majetku kraje Koordinace rozvoje územní distribuce objektů občanské vybavenosti (mezi aktéry i s ohledem na další opatření – jako regenerace brownfieldů a cenných objektů), identifikace lokalit s nedostatečnou občanskou vybaveností a vytvoření předpokladů k jejich dovybavení (např. zařazení do ÚAP ÚK či ZÚR ÚK)
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Zpracování projektové dokumentace pro revitalizaci či vytvoření nových zón ze strany měst Zařazení problematiky jako specifického cíle podpory v budoucím mechanismu alokace prostředků ze SF EU v regionu Lobbing za alokaci prostředků ze SF EU do příslušné oblasti podpory Intervence za převod veřejných prostranství vlastněných jinými veřejnými subjekty do majetku měst Legislativní úprava problematiky PPP projektů umožňující veřejnou podporu pro rozvoj veřejných objektů s převažující veřejnou funkcí a vedlejšími soukromými funkcemi
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Počet regenerovaných objektů a ploch, Roční úspory na provozních nákladech u regenerovaných objektů v Kč Možné indikátory výstupu: Počet regenerovaných/nově vybudovaných objektů veřejné občanské vybavenosti, Počet objektů s nově vybudovaným bezbariérovým přístupem, Celková výše vyplacené podpory ze SF EU, Počet projektů asistenčně podpořených KÚ ÚK 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor strategie, přípravy a realizace projektů KÚ ÚK, Odbor investiční KÚ ÚK, Odbor majetkový KÚ ÚK, Odbor územního plánování a stavebního řádu KÚ ÚK, Odbor životního prostředí a zemědělství KÚ ÚK Města, Regionální rada regionu soudružnosti Severozápad (resp. nástupnická organizace), další subjekty vlastníci veřejných prostranství a objektů občanské vybavenosti 	

Pozn.: Opatření je určeno především pro města s důrazem na města nad 5 tisíc obyvatel.

OPATŘENÍ 4.2: REVITALIZACE MĚSTSKÝCH BROWNFIELDŮ	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zredukovat počet a rozsah brownfieldů, nalézt pro tyto plochy smysluplné využití a postupně realizovat jejich revitalizaci 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Realizace Akčního plánu krajského projektu CircUse: <ul style="list-style-type: none"> Priorita A: Organizace a propagace udržitelného využívání zastavěného území v kraji Priorita B: Monitorování a usměrňování zvětšování zastavěných ploch Priorita C: Směrování rozvojových aktivit na zastavěná území Priorita D: Kompenzační opatření směřující k udržitelnějšímu využívání území Úloha ÚK dle bodu 3.5. akčního plánu projektu CircUse: <ul style="list-style-type: none"> Stanovit kompetence pro řešení bf, vč. vytvoření krajského koordinačního orgánu Propagační a vzdělávací aktivity o udržitelném využívání území Vytvoření podrobné databáze bf dle metodiky CircUse Územně plánovací aktivity pro prevenci vzniku a řešení bf Vytipování bf vhodných k revitalizaci pro účely kraje Pořízení územních studií či regulačních plánů u vytipovaných brownfieldů s předjednaným záměrem využití Financování průzkumu ekologických škod na brownfieldech a projektů odstranění škod Důsledné vymáhání „republikových priorit“ Politiky územního rozvoje ČR 2008 prostřednictvím nástrojů územního plánování Vytvoření podmínek pro upřednostnění rozvoje brownfieldů v rámci Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje (vymezení hlavních brownfieldů jako rozvojových ploch nadmístního (krajského) významu, vymezení koridorů a ploch dopravní a technické infrastruktury nezbytné k rozvoji výše zmíněných ploch, zavedení etapizace změn v území upřednostňující rozvoj na plochách brownfieldů před rozvojem „na zelené louce“, regulace rozvoje „na zelené louce“, umožnění flexibilního funkčního využití brownfieldů)
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření podmínek pro upřednostnění rozvoje brownfieldů v rámci ÚPD měst Výraznější zapojení agentury Czechinvest do aktivit revitalizace brownfieldů (vyšší alokace prostředků, preference investic do brownfieldů oproti zónám na zelené louce) Zařazení problematiky jako specifického cíle podpory v budoucím mechanismu alokace prostředků ze SF EU v regionu Lobbing za alokaci prostředků ze SF EU do příslušné oblasti podpory Zákonodárná iniciativa směřující k vyšší vymahatelnosti údržby chátrajících objektů ze strany vlastníků
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Podíl rozlohy zastavěných ploch na obyvatele v kraji Indikátory výstupu: Existence aktivní krajské evidence brownfieldů; Celková výše vyplacené podpory ze SF EU; Počet zpracovaných územních studií, resp. regulačních plánů; Počet a rozsah lokalit se zafinancovaným průzkumem ekologických škod a projektem odstranění škod; Počet objektů a rozsah ploch brownfields nabízených investorům prostřednictvím krajské databáze; Počet realizovaných soukromých projektů revitalizace podpořených investicemi či aktivitami kraje a celková výše jejich nákladů; Existence krajského orgánu koordinujícího aktivity revitalizace brownfieldů; Suma prostředků 	

alokovaných v programu podpory přípravy projektů na brownfieldech
Nositelé opatření
<ul style="list-style-type: none">
• Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor strategie, přípravy a realizace projektů KÚ ÚK, Odbor investiční KÚ ÚK, Odbor majetkový KÚ ÚK; Odbor životního prostředí a zemědělství KÚ ÚK, Odbor územního plánování a stavebního řádu KÚ ÚK, Odbor dopravy a silničního hospodářství
• Města a obce, Regionální rada regionu soudružnosti Severozápad (resp. nástupnická organizace), vlastníci brownfieldů

Pozn.: Opatření je určeno především pro města s důrazem na města nad 5 tisíc obyvatel.

OPATŘENÍ 4.3: REVITALIZACE UPADAJÍCÍCH REZIDENČNÍCH LOKALIT	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zamezit propadu fyzického stavu a sociálního statusu rezidenčních lokalit 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Příprava krajského statisticko-analytického dokumentu zaměřeného na předcházení fyzického a sociálního úpadku ohrožených rezidenčních okrsků (s důrazem na socialistická sídliště) Koordinace aktivit obcí a ostatních aktérů v oblasti revitalizace upadajících rezidenčních lokalit, intervence za vyšší aktivitu obcí a měst v problematice sociálního bydlení, dohlížení na konzistenci aktivit na lokální a regionální úrovni Zákonodárná iniciativa směřující k omezení spekulativní migrace příjemců sociálních dávek a vyšší vymahatelnosti údržby chátrajících nemovitostí ze strany vlastníků
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření finančních pobídek k demolici dlouhodobě neobydlených domů Zařazení problematiky jako specifického cíle podpory v budoucím mechanismu alokace prostředků ze SF EU v regionu Lobbying za alokaci prostředků ze SF EU do příslušné oblasti podpory
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Počet obyvatel podpořených lokalit/regenerovaných domů Možné indikátory výstupu: Rozloha revitalizovaného veřejného prostoru v ha; Délka rekonstruovaných/nově vystavěných komunikací v m; Délka rekonstruovaných/nově vybudovaných inženýrských sítí v m; Počet asanovaných domů/bytů; Počet regenerovaných domů (případně počet bytů v regenerovaných domech); Celková výše vyplacené podpory ze SF EU; Existence příslušného strategického a statisticko-analytického dokumentu; Počet asistenčně podpořených projektů; Existence krajského orgánu koordinujícího aktivity revitalizace upadajících rezidenčních lokalit a sociálního začleňování 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor strategie, přípravy a realizace projektů KÚ ÚK, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví KÚ ÚK Města a obce, Regionální rada regionu soudružnosti Severozápad (resp. nástupnická organizace), Agentura pro sociální začleňování, vlastníci nemovitostí, občanská sdružení, neziskové organizace 	

Pozn.: Opatření je určeno především pro města s důrazem na města nad 5 tisíc obyvatel.

OPATŘENÍ 4.4: ENVIRONMENTÁLNĚ ŠETRNĚJŠÍ DOPRAVA VE MĚSTECH	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Snížit negativní dopady automobilové dopravy na prostředí měst 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba obchvatů měst na komunikacích ve správě kraje, protihluková opatření a opatření ke „zklidnění dopravy“ na komunikacích v městských intravilánech ve správě kraje • Koordinace přípravy revitalizace přestupních uzlů hromadné dopravy, komunikace se zainteresovanými aktéry (MDČR, SŽDC, města, provozovatelé HD, místní podnikatelé, developerské společnosti), pořízení projektové dokumentace aktivit revitalizace uzlů hromadné dopravy • Zainvestování nových prvků integrovaného dopravního systému (např. prodejních automatů jízdenek, informačních tabulí, informačních materiálů, apod.) • Zajištění bezbariérovosti veřejné dopravy v kraji (dopravní prostředky i terminály a nástupiště) • Podpora stabilizace tras konfliktních úseků plánovaných silničních obchvatů a průtahů (Bílina, Děčín) a jejich následné začlenění do ZÚR ÚK • Podpora přenosu know-how ze zahraničí pro představitele místní samosprávy a městských úřadů se zahraničními městy
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> • Zařazení problematiky jako specifického cíle podpory v budoucím mechanismu alokace prostředků ze SF EU v regionu • Rozvoj cyklistické infrastruktury, infrastruktury dopravy v klidu a projektů „zklidnění dopravy“ v jádrech měst • Lobbying za prioritní alokaci prostředků na výstavbu obchvatů měst v SFDI a alokaci prostředků ze SFDI a SF EU na podporu rekonstrukce a rozvoje infrastruktury hromadné dopravy a revitalizace uzlů hromadné dopravy a rozvoje cyklistické infrastruktury ve městech • Budování P+R parkovišť u vybraných uzlů a zastávek hromadné dopravy • Podpora environmentálně šetrných dopravních prostředků (elektromobily, elektrokola) • Podpora tvorby inteligentních dopravních systémů, city-logistiky, apod. • Aktivní účast na projektové přípravě investic do dopravní infrastruktury ve správě celostátních organizací
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> • Indikátory výsledku: Celkové snížení intenzity tranzitní dopravy na příslušných komunikacích ve městech ÚK v počtu vozů/24 hodin; Emise škodlivin z mobilních zdrojů ve městech ÚK v tunách • Možné indikátory výstupu: Délka a počet nových silničních obchvatů v km; Počet revitalizovaných uzlů hromadné dopravy; Počet investičně podpořených objektů; Počet parkovacích míst na P+R parkovištích; počet stání na kola v B+R zařízeních; Délka nových cyklostezek v intravilánech měst; Počet nových parkovacích míst v intravilánech měst; % bezbariérových prostředků hromadné dopravy; % bezbariérových zastávek hromadné dopravy 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> • Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor strategie, přípravy a realizace projektů KÚ ÚK, Odbor investiční KÚ ÚK, Odbor územního plánování a stavebního řádu KÚ ÚK, Odbor dopravy a silničního hospodářství • Města, Regionální rada regionu soudružnosti Severozápad (resp. nástupnická organizace), ŘSD, SŽDC, dopravci 	

Pozn.: Opatření je určeno především pro města s důrazem na města nad 5 tisíc obyvatel.

5.4 PRIORITY 5: ŽIVOTASCHOPNÉ VENKOVSKÉ ČÁSTI KRAJE

Priorita je naplňována těmito opatřeními:

- Opatření 5.1: Hospodářská aktivita na venkově
- Opatření 5.2: Služby a veřejná vybavenost na venkově
- Opatření 5.3: Zemědělství a péče o krajinu

Podrobnější popis opatření je uveden v následujících „kartách“, zpracovaných jednotně pro každé z nich.

OPATŘENÍ 5.1: HOSPODÁŘSKÁ AKTIVITA NA VENKOVĚ	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zlepšit podmínky pro rozvoj místních podnikatelů, rozšířit nabídku pracovních příležitostí a posílit nabídku pro bydlení ve venkovských obcích 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Propagační a osvětové aktivity pro podnikatele (školení, semináře, workshopy) ve spolupráci s dalšími dotčenými subjekty (obce, živnostenské úřady, úřady práce apod.) Podpora využití MAS a dalších aktivit pro místní ekonomický rozvoj Posilovat provázanost mezi nabídkou vzdělávání a poptávkou na trhu práce Podpora vytváření a rozvoje regionálních značek
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Rekonstrukce a regenerace obytných domů v malých obcích ze SF nebo jiných zdrojů Zjednodušení legislativy pro podnikatele na národní úrovni Realizace strategických plánů LEADER+ místními akčními skupinami
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Podíl podnikajících fyzických osob na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel Možné indikátory výstupu: Počet uskutečněných certifikovaných školení pro podnikatele, Počet žáků SŠ zapojených do spolupráce s firmami ve venkovských obcích, Počet certifikovaných regionálních značek na venkově 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor strategie, přípravy a realizace projektů KÚ ÚK, Odbor správních činností a krajský živnostenský úřad KÚ ÚK, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy KÚ ÚK Města a obce, místní akční skupiny, podnikatelé, Úřad práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem 	

Pozn.: Opatření je určeno pro venkovské obce s důrazem na obce do 5 tis. obyvatel.

OPATŘENÍ 5.2: SLUŽBY A VEŘEJNÁ VYBAVENOST NA VENKOVĚ	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zajistit odpovídající a udržitelnou nabídku služeb a veřejné vybavenosti 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Zachování dopravní obslužnosti venkovských oblastí autobusovou a železniční dopravou Modernizace a přizpůsobování sítě silnic II. a III. tříd potřebám území a dle Pasportizace komunikací Ústeckého kraje (ve vazbě na opatření 3.2) Podpora rekonstrukce místních komunikací Podpora výstavby a rekonstrukce ČOV, kanalizací, vodovodů a další technické infrastruktury Podpora vytváření detašovaných pracovišť středních škol (i v rámci jejich administrativního slučování) Případná finanční podpora na zachování a přiměřenou dostupnost základních služeb a veřejné vybavenosti malých obcí (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby) Podpora rozvoje komunitního života Podpora volnočasových aktivit obcí a spolků (kulturních, společenských a sportovních aktivit) (Pozn.: Pro jednotlivé aktivity lze využít také Programu obnovy venkova Ústeckého kraje.)
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Nepřímá podpora zachování a rozvoje základní veřejné vybavenosti v obcích včetně údržby místních komunikací Nepřímá podpora zajištění předfinancování projektů pro malé obce na národní úrovni
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Podíl obcí vybavených jednotlivými základními veřejnými službami na celkovém počtu obcí ve venkovských oblastech, Alokace finančních prostředků v rámci POV a Fondu ÚK Možné indikátory výstupu: Počet obcí se zajištěnou dopravní obslužností v pracovní dny a o víkendu na celkovém počtu obcí, Délka rekonstruovaných místních komunikací s přispěním POV, Délka nových nebo rekonstruovaných sítí technické infrastruktury s přispěním POV, Počet obcí do 2 tis. obyv. napojených na kanalizaci a ČOV, Počet podpořených volnočasových akcí 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor dopravy a silničního hospodářství KÚ ÚK, Odbor kultury a památkové péče KÚ ÚK města a obce, místní akční skupiny, subjekty veřejné vybavenosti, NNO, spolky a hnutí, správci technické infrastruktury 	

Pozn.: Opatření je určeno pro venkovské obce s důrazem na obce do 5 tis. obyvatel.

OPATŘENÍ 5.3: ZEMĚDĚLSTVÍ A PÉČE O KRAJINU	
Cíl opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Zajistit odpovídající roli zemědělství v ekonomice venkovských obcí a při péči o krajinu 	
Aktivity a intervence naplňující opatření	
Aktivity ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Podpora využívání místních zemědělských a potravinářských produktů Podpora rozšiřování mimoprodukčních funkcí zemědělství Využití zemědělské půdy bez aktuálního využití pro ekologickou stabilizaci krajiny a posílení její retenční schopnosti
Okruhy aktivit jiných subjektů vč. nepřímé podpory ze strany ÚK	<ul style="list-style-type: none"> Realizace strategických plánů LEADER+ místními akčními skupinami
Monitorovací ukazatele	
<ul style="list-style-type: none"> Indikátory výsledku: Absolutní výše HDP zemědělství v ÚK, Alokace finančních prostředků v rámci POV Možné indikátory výstupu: Objem prostředků poskytnutých začínajícím zemědělcům, Plocha nevyužívané zemědělské půdy nově využitá pro ekologickou stabilizaci krajiny, Počet propagačních akcí na podporu místních zemědělských a potravinářských produktů 	
Nositelé opatření	
<ul style="list-style-type: none"> Poradenské místo pro MSP v ÚK, odbor regionálního rozvoje KÚ ÚK, Odbor životního prostředí a zemědělství KÚ ÚK města a obce, místní akční skupiny, agrární komory 	

Pozn.: Opatření je určeno pro venkovské obce s důrazem na obce do 5 tis. obyvatel.

6 PRIORITY OPATŘENÍ A AKTIVITY PRO JEDNOTLIVÉ REGIONY ÚSTECKÉHO KRAJE

Následující kapitola obsahuje přehled strategických opatření a aktivit pro jednotlivé regiony Ústeckého kraje. Pro každý z 9 regionů, které vycházejí z členění použitého v závěrečné kapitole profilu kraje (viz část A.1 PRŮK), je z předchozího popisu opatření vybrána sada těch aktivit a opatření, která je pro daný region prioritní. Kapitola je tedy základním strategickým podkladem pro realizaci regionální politiky ze strany Ústeckého kraje.

Návrh aktivit a opatření je uveden tabulkové podobě. Jedná se o indikativní návrh, který nelze brát zcela „technicky“. Aktivity uvedené v tabulce jsou prioritou pro jednotlivé regiony, což však neznamená, že je v jiných regionech Ústeckého kraje nelze realizovat. Aktivity a opatření, které v tabulce nejsou uvedené, nemají regionální rozměr a jsou tedy určeny pro celé území kraje.

Tabulka 1: Návrh opatření a aktivit specifických pro jednotlivé regiony Ústeckého kraje

Region (oblast)	Výčet prioritních opatření a aktivit
Krušnohorský	Opatření 5.2 Služby a veřejná vybavenost na venkově – Případná finanční podpora na zachování a přiměřenou dostupnost základních služeb a veřejné vybavenosti malých obcí (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby)
Pánevňá oblast	Opatření 1.1 Konkurenceschopnost regionální ekonomiky – Pozitivní propagace průmyslové tradice a historie kraje Opatření 1.1 Konkurenceschopnost regionální ekonomiky – Vyjasnění pozice kraje ke klíčovým otázkám jeho hospodářské budoucnosti (těžba hnědého uhlí, energetika, průmysl) i ve vztahu k republikové úrovni Opatření 1.2 Význam a efektivita výzkumu a vývoje – všechny navržené aktivity realizované ÚK Opatření 2.1 Eliminace a prevence sociálního vyloučení – všechny navržené aktivity realizované ÚK Opatření 3.3 Zásobování energiemi a infrastruktura životního prostředí – Vyjasnění pozice Ústeckého kraje vůči možné změně limitů těžby hnědého uhlí Opatření 3.5 Revitalizace devastovaných částí kraje – Osvětové aktivity při propagaci přírodně blízkých forem rekultivace území dotčených těžbou nerostných surovin Opatření 3.5 Revitalizace devastovaných částí kraje – Vytvoření dlouhodobého nástroje na systematickou revitalizaci a následné využití území poškozených těžbou Opatření 3.5 Revitalizace devastovaných částí kraje – Pořízení studie potenciálu vznikající „jezerní krajiny“ pro energetiku, cestovní ruch, příp. další hospodářská odvětví
Pás deprivace	Opatření 2.1 Eliminace a prevence sociálního vyloučení – všechny navržené aktivity realizované ÚK Opatření 5.3 Zemědělství a péče o krajinu – všechny navržené aktivity realizované ÚK
Vnitřní periferie	Opatření 5.2 Služby a veřejná vybavenost na venkově – Případná finanční podpora na zachování a přiměřenou dostupnost základních služeb a veřejné vybavenosti malých obcí (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby) Opatření 5.3 Zemědělství a péče o krajinu – všechny navržené aktivity realizované ÚK
Dolnooharský	Opatření 5.3 Zemědělství a péče o krajinu – všechny navržené aktivity realizované ÚK

Region (oblast)	Výčet prioritních opatření a aktivit
České středohoří	Opatření 5.2 Služby a veřejná vybavenost na venkově – Případná finanční podpora na zachování a přiměřenou dostupnost základních služeb a veřejné vybavenosti malých obcích (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby)
Jádrová oblast	Opatření 1.1 Konkurenceschopnost regionální ekonomiky – Pozitivní propagace průmyslové tradice a historie kraje Opatření 1.2 Význam a efektivita výzkumu a vývoje – všechny navržené aktivity realizované ÚK Opatření 2.1 Eliminace a prevence sociálního vyloučení – všechny navržené aktivity realizované ÚK
České Švýcarsko	Opatření 5.2 Služby a veřejná vybavenost na venkově – Případná finanční podpora na zachování a přiměřenou dostupnost základních služeb a veřejné vybavenosti malých obcích (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby)
Šluknovsko a Podluží	Opatření 2.1 Eliminace a prevence sociálního vyloučení – všechny navržené aktivity realizované ÚK Opatření 5.2 Služby a veřejná vybavenost na venkově – Případná finanční podpora na zachování a přiměřenou dostupnost základních služeb a veřejné vybavenosti malých obcích (MŠ, ZŠ, pošta, lékař, Policie ČR, lékařská pohotovost, sociální služby)

Pozn.: Aktivity a opatření, které v tabulce nejsou uvedené, jsou cílené na celé území kraje.